

ŽELEZAR

Izvršitev programa skupne in blagovne proizvodnje ter odprave za maj 1968

Delovna enota	Skupna proizvodnja program			Blagovna proizvodnja program			Odprava
	izvrš.	%		izvrš.	%		
Plavž	11.900	11.998	100,8				
Martinarna	30.000	29.105	97,0				
Elektro peč	7.000	5.541	79,2				
Livarne	1.045	686	65,6	20	27	132,5	
Opekarna	1.892	1.694	89,5	180	408	226,7	
TOPILNICE:	51.837	49.024	94,6	200	435	217,3	
Bluming	30.500	27.914	91,5	600	935	155,8	935
Linija rez.	10.500	10.109	96,3	2.600	2.829	108,8	3.134
Profilarna	100	107	106,7	100	106	106,2	97
Težka proga	3.750	4.787	127,7	420	520	123,8	521
Lahke proge	3.000	3.196	106,5	2.000	2.182	109,8	2.175
Valj. žice							
— Jesenice	3.500	2.674	76,4		393		393
— Bela	3.000	1.273	42,4		398		398
Valjarna 2400	5.200	4.678	90,0	5.000	4.525	90,5	4.501
Valjarna 1300	4.600	4.987	108,4	4.600	4.915	106,8	4.814
Jeklovlek	900	881	97,9	895	881	98,5	943
VALJARNE:	65.050	60.606	93,2	18.215	17.684	97,1	17.911
Hladna valjarna	2.300	1.723	74,9	2.300	1.721	74,8	1.730
Žičarna	4.300	3.777	87,8	2.800	2.449	87,5	2.292
Želbljarna	1.020	1.107	108,5	1.012	1.095	108,3	1.057
Elektrodni odd.							
— žica	825	757	91,7	820	750	91,4	805
— prašek	40	47	116,3	40	46	116,3	45
PREDELOV. OBRATI:	8.485	7.411	87,3	6.972	6.061	86,9	5.929
ŽELEZARNA:	125.372	117.041	93,4	25.387	24.180	95,2	23.840

Blagovne proizvodnje za dom je bilo planirane 333 ton, izvršene pa 237 ton.

V začetku je treba poudariti, da je bil program skupne in blagovne proizvodnje kot dodatna naloga vseh delovnih enot in da odstopa od dinamike družbenega plana, ki ga je sprejel DSŽ v začetku leta. To soglasje je bilo sprejeto na sestanku vodij DE, predstavnikov vseh delavskih svetov in ZK v želji, da saniramo slabo finančno stanje podjetja, ki ga kaže izračun za I. tromesečje. Ravno zato se srečujemo s tako različnimi odstotki izpolnitve plana v posameznih obratih.

Topilnice: Na plavžu se je granulacija rude delno izboljšala po obisku naših predstavnikov v rudniku Ljubija. Martinarna bi svoj plan izpolnila, če bi ves mesec lahko obratovala z večjimi agregati. V elektro jeklarni niso vključili v obratovanje Letromelt peči, za katero je operativni plan predvideval 600 ton proizvodnje. V mesecu juniju bodo pričeli vlivati jeklo v bramski format B 5, s katerim bomo pokrili širine trakov od 600 do 800 mm brez nevarnosti zavaljanja stranskih robov. Livarna pripravlja novi format ploščatega ingota B 4, ki bo imel težo 3,5 tone in v katerega bomo

vlivali vsa jekla za ventile in ostala jekla za posebne namene.

Valjarne: Skupno so valjarne izdelale 60.606 ton izdelka za potrebe lastnih obratov in naročnikov; od tega je bilo blagovne proizvodnje predane v skladišče 17.684 ton, odpravljene našim kupcem pa 17.911 ton. V grupi valjarn smo imeli redni letni remont v valjarni debele pločevine, ki se je nepredvideno podaljšal za tri dni, zato so obvezo izpolnili samo z 90,5%, odprava pa je bila malenkostno nižja. Nova valjarna žice na Belj je ustavila obratovanje za osem dni, zaradi nujnih popravil peči in proge. S tem smo izgubili skupno 1.000 ton blagovne proizvodnje. Bluming je slabo obratoval v začetku meseca, zato se je delež hladnega vložka še povečal. Linija rezanja dela po uvedbi norm iz meseca v mesec boljše, kar se odraža tudi v valjarni tanke pločevine, ki presega operativne plane. Težka proga dela dobro, lahke proge pa so preobremenjene z izvozom, kar zlasti občuti jeklovlek.

Predelovalni obrati: Hladna valjarna bi morala narediti

(Nadaj. na 2. strani)

Prvega junija so v šamotarni ponovno pričeli z eksperimentalnim žganjem

Ne glede na izredno težko elementarno nesrečo, ki je 27. maja v poznih popoldanskih urah prizadela delovno enoto šamotarno, je kolektivu uspelo takoj usposobiti obratovanje v oddelku mlinov, stiskalnic in v oddelku strojno-ročnega oblikovanja. Na predlog tehničnega direktorja podjetja je bila takoj imenovana komisija z nalogo, da organizira delo za odstranitev in obnovo pogoretega oddelka.

Iz poročila te komisije je razvidno, da je v glavnem zgorela streha šamotarne in to v sušilnem delu ter da so bili železni deli konstrukcije in povezja z vezniki skrivljeni tako, da jih bo treba obnoviti oz. zamenjati. Pregled spodnjega dela oddelka peči in sušilnice pa je pokazal, da je možno z eksperimentalnim žganjem nadaljevati, predhodno pa morajo odstraniti razne ogorke, obnoviti cevi za dovod zraka in očistiti gorilce.

Po temeljiti analizi, ki jo je izdelalo energetsko gospodarstvo pod vodstvom mag. inž. Kunca s strokovnimi sodelavci, je vodstvo obrata šamotarne pričelo s takojšnjo obnovo eksperimentalnega žganja, s predhodno obnovo vseh žgalnih elementov pri pečeh.

Sodelavcem inštalacijskega oddelka in oddelka montaže je že do sobote uspelo obnoviti vse te elemente pri peči 19 in pri rotirni peči za sušenje glin, ki sta 1. junija

že pričeli eksperimentalno obratovati.

Ker je delo na obnovi teh elementov pri krožnih pečeh izredno dobro napredovalo, so 4. junija pričeli tudi z eksperimentalnim žganjem na krožnih pečeh od števil 9 do 18. Med tem je uspelo tudi začasno obnoviti hladilne naprave za osem krožnih peči in na peči števil 19. S pričetkom ponovnega eksperimentalnega žganja je DE šamotarna uspelo jeklarni nemoteno dobavljati skoraj ves reprodukcijski material, ki je potreben za pridobivanje jekla.

Delo na organizaciji obnove strehe in ostalih delovnih mest poteka izredno dobro, saj je vodstvu podjetja uspelo skleniti s podjetjem Kovinarsko iz Krškega izdelavo strešnih konstrukcij v izredno kratkem času in če ne bo posebnih ovir, se bo s prekritjem pričelo že 10. t. m.

O proizvodnji in obnovi šamotarne pa bomo še poročali.

aR

Fini vlek za pobakreno žico

Delovna konferenca sind. organizacije Železarne

V četrtek, 6. t. m. je predsednik izvršnega odbora sindikalne organizacije Železarne Srečko Mlinarič sklical predkongresno delovno konferenco sindikalne organizacije. Skupaj z vabilom so vabljeni člani prejeli obsežnejše poročilo, ki obravnava najaktualnejša vprašanja izumiteljstva in tehničnih izboljšav, splošne izobrazbe članov kolektiva, prehod na 42-urni delovni teden, delovne pogoje in varstvo pri delu in stanovanjsko problematiko. Poleg uvodnega referata, ki ga je imel predsednik Mlinarič, je priloženo gradivo služilo kot osnova za razpravo na konferenci.

Iz poročila je razvidno, da je Železarna od leta 1945 do konca lanskega leta zgradila 1.522 stanovanj ali povprečno 90 stanovanj letno, kljub temu pa je na referatu za stanovanja vloženi še okrog 700 prošnji članov kolektiva

(Nadalj. na 2. strani)

Socializem in neenakost samoupravljanja in prekinitev dela

Socializem je bil dolga leta v teoriji in tudi v praksi pojem za hitro krepitev materialne osnove družbe in sočasnega z materialno osnovo skladnega razvoja družbenih in proizvodnih odnosov. Tako pojmovanje socializma je veljalo še posebno za nas, ki smo v samoupravljanju videli družbeni mehanizem za demokratično, brezkonfliktno razreševanje ne samo podedovanih ampak tudi z razvojem povzročeni družbenih protislovij. Teorijo, iz katere izhajamo, sprejemajo tako na vzhodu kot na zahodu in pravkar smo priče burnih procesov v tej smeri v obeh družbenih sistemih. Zakaj se nam torej praksa kaže drugače? Zakaj neenakost, če gradimo socializem in zakaj prekinitev dela, če imamo samoupravljanje?

Zivimo v socialistični družbeni ureditvi z blagovno proizvodnjo in dogovorom, da bo plansko birokracija zajemal zakon vrednosti. To naj bi bila čarobna palica, ki bo spremenila nagrajevanje po delu iz fraze v resnico in skupno s samoupravnim mehanizmom človeka v kreatorja svojega položaja in vloge v družbi. Pri vsem tem pa smo premalo računali s tem, da dajemo svobodo delovanja zakonitostim trga v socialističnem gospodarskem in družbenem okolju. Videli smo pozitivne strani ne pa tudi dejstvo, da oblast trga prinaša tudi protislovja, ki so vsaj po doslej doseženi stopnji pojmovanja socializma nerazumljive, še več, ki nas pogosto spravljajo v obup, omaševanje, nezaupanje, predvsem pa v nezadovoljstvo, katerega nivo je odvisen od stopnje neposredne prizadetosti posameznika ali posameznih skupin. Ko smo govorili »Če boš več delal boš več zaslužil«, smo se s tem vsi strinjali, ker smo bili prepričani, da vsi dobro delamo. Trg nam je povedal, da to ni res in prvi konflikt je dobil svojo domovinsko pravico. Nagrajevanje po delu je dobilo nove dimenzije, le, da si določeni del ljudi vrednost svojega dela izmišlja, drugemu večjemu delu ljudi pa vrednost dela meri količina in cena prodanega blaga. Če k temu dodamo možnosti za nezakonito bogatenje posameznikov, smo v bistvu določili vzrok za postopno toda vstrajno večanje razlik v eksistenčni osnovi posameznikov. Navdušeni nad doseženo stopnjo razvitosti in teorijo reforme smo izkušeni in z lastno krizo pretreseni kramarjem vsega sveta na široko odprli vrata, ne da bi se menili za njihove namene. Namesto, da bi gospodarstvo s tem spodbudili k večji intenzivnosti smo se znašli v stagnaciji. Namesto trga kapitala, ki je osnova kapitalističnega izkoriščanja, smo uvedli bančni sistem, ki z malo odgovornosti daje gospodarstvu zelo drag denar. Zakon vrednosti brez pomislekov s stečajem izloča nesposobne. Ker je za socializem »nedopust-

no«, da bi tovarno zaprli, ljudi pa postavili na cesto, smo našli nadomestilo za stečaj v prisilni upravi. Takih protislovij je še mnogo, vendar je dovolj da napravimo površen zaključek. Smo za tržno gospodarstvo in delovanje zakona vrednosti, vendar samo do meje, ki še zagotavlja, da bo vsakdo dobil tolikšni del kot misli, da je »upravičen«. Če ni tako, skušamo dokazati, da se nam godi krivica in ker s' je država še vedno zadržala pravico in možnost take »krivice« odpravljati nam od tržnega gospodarstva bore malo ostane. V končnem le to, da tisti, ki dobi veliko ali vsaj dovolj to tudi zadrži in potroši, tisti pa, ki dobi manj od željenega pa bo toliko dobival le toliko časa dokler ne bo s priznanimi ali nepriznanimi sredstvi prisilil »odgovorne« (organe ali posameznike), da mu mimo zakona vrednosti zagotovijo to kar je »upravičen«.

Torej hočemo biti nagrajevani po delu, vendar brez razlik med posamezniki. Hočemo, da cena našega dela določa trg, vendar le toliko časa dokler je ta cena za nas ugodna. Hočemo tržno gospodarstvo, hkrati pa državno intervencijo povsod, kjer so ogrožena načela enakosti, humanizma itd. In ker tako hočemo in drugače še ne znamo tudi oboje hkrati deluje. Naš gospodarski in tudi družbeni sistem nasploh neprestano krpamo z zaplatami vseh mogočih barv in izvorov, eno skrajnost odpravljamo z drugo skrajnostjo, sprehajamo se med uravnalovko in neupravičenim bogatenjem med vzponi in stagnacijami, kar daje vtis neurenosti in neznanja, predvsem pa dviga nezadovoljstvo.

Formalizem in počasnost reševanja problemov po poti priznanih demokratičnih oblik na eni strani in vse večje kopčenje nerešenih vprašanj na drugi, silj vse večje število ljudi k sicer nepriznanim toda vsaj doslej bolj učinkovitim oblikam razreševanja obstoječih pomanjkljivosti. S tem se podajamo na nevarna pota anarhije, ki jo bomo plačevali vsi, predvsem pa se podaljšuje in zastruje tista družbena protislovja, ki so osnova za nezadovoljstvo. Tako pot razreševanja problemov omogoča, da se uveljavljajo predvsem ali pa tudi tiste sile, ki poznajo le »jaz«, »mi« pa jim služi za odskočno desko za zadovoljevanje svojih sebičnih zahtev. Stojimo pred alternativno večje pozornosti zahtevam, ki se postavlja v okviru priznanih demokratičnih oblik ali pa vse večje stihije, kjer se bodo okoriščali predvsem tisti, ki bi radi ribarili v kalnem. Demokratična oblika samoupravljanja mora dobiti tudi proklamirano vsebino, če ne želimo, da bomo pričeli v temeljih pretresati tisto kar smo s tolikšnimi žrtvami zgradili.

ERTL Tomaž

Začetni tečaj za mladince je zaključen

V maju je bil zaključen začetni tečaj za mladince, ki so bili zaposleni na prometnem oddelku. V tečaj, ki je trajal od 14. 11. 1967 do 21. 5. 1968, je bilo vpisanih 22 mladincev. Med samim tečajem sta dva odšla iz Železarne, ostalih 20 pa je delalo zaključni izpit. Uspeh je bil naslednji: eden odlični, sedem prav dobrih, osem dobrih, trije pa imajo po en popravni izpit, medtem ko je eden padel.

Popravni izpiti bodo v drugi polovici junija in v kolikor jih bodo uspešno opravili, bodo premeščeni s prometnega oddelka v obrate. Vseh 15, ki so uspešno opravili izpit, pa bo premeščenih v obrate že s 15. junijem. Eden od mladincev, ki so uspešno zaključili tečaj, ostane na prometnem oddelku do konca julija. V kolikor bo popravil odnos do dela in predpostavljanih, bo imel iste možnosti napredovanja kot ostali mladinci, ki so uspešno zaključili ta tečaj.

- ar

Izvršitev programa...

(nadalj, s 1 str.)

več, ker je imela več vložka kot v aprilu. Boljša je bila le v proizvodnji nerjavečih trakov, ki jih je izdelala 54 ton. V žičarni z mesecem junijem ne bo več pomanjkajne navadne žice, ker nam je železarna Zenica odposlala od 21.-30. maja 2.000 ton žice Ø 5,5 mm. Poleg tega pričakujemo od nove valjarne žice, da se bo utekla in se držala operativnega plana tako po proizvodnji kot po asortimentu. Željalna je delala solidno in se že nekaj mesecev drži s proizvodnjo nad 1.000 ton. Varilna žica ni dobila pravočasno žice EO Ø 6 in 4 mm zaradi remonta v novi valjarni žice.

Železarna je od skupne proizvodnje 117.041 ton predala skladiščem kot blagovno proizvodnjo 24.180 ton ali 95,2% na planirano količino, našim kupcem pa odpravila 23.840 ton končnih izdelkov.

- ec

Železarski globus

ZDRUŽENA ARABSKA REPUBLIKA — V Sovjetski zvezi pripravljajo vse potrebno za izvedbo rekonstrukcije železarne Heluan v ZAR, katero bodo modernizirali in povečali njeno zmogljivost. Ko bo rekonstrukcija končana, bo imela ta železarna letno proizvodno zmogljivost 1,5 milijona ton surovega jekla. Železovo rudo bo dobivala iz Oaze Bahari, 300 km oddaljene od Kaira, kjer bodo s sovjetsko strokovno pomočjo odprli nov rudnik.

Delovna konferenca...

(nadalj, s 1 str.)

za dodelitev novih stanovanj, ali za zamenjavo za večja stanovanja. Od leta 1956 dalje je bilo v stanovanjsko gradnjo vloženih skupaj 40.940.000 N din, od tega 20.345.000 N din lastnih sredstev, ostalo pa iz posojil, ki danes znašajo še vedno 15.182.587 N din, razlika 5.272.000 N din pa je bila že odplačana. V letu 1968 bo predvidoma na voljo 64 stanovanj, skupaj pa predvidevajo, da bodo s soudeležbo pri gradnji stanovanj za borce in z različnimi kombinacijami in zamenjavami letos rešili okrog 100 prosilcev.

Železarna ima v svojih domovih tudi 767 samskih ležišč, plus 52 ležišč, ki so zasedena po družinah. Vsa bodoča izgradnja novega stanovanjskega fonda pa je predvsem odvisna od razpoložljivega denarja, ki ga bo kolektiv lahko namenil za novogradnje.

V nadaljevanju poročilo obravnava prizadevanja sindikalne organizacije na kulturno-izobraževalnem področju, ki na eni strani zajema

kulturno-umetniško izživljanje članov kolektiva, na drugi strani pa skrb za dviganje splošne izobrazbe članov kolektiva. V teh prizadevanjih so imeli vso podporo uprave podjetja in posameznih služb ter samoupravnih organov Železarne, mnogo premalo pa so se v tej smeri angažirali posamezni sindikalni odbori.

Skrb za višji kulturno-izobrazbeni nivo članov delovnega kolektiva se tesno povezuje z višjo kvaliteto samoupravljanja in s hitrejšim osvajanjem moderne tehnologije dela. Ravno zato mora biti to tudi trajna naloga sindikata in drugih organov v Železarni.

Zelo obsežno in podrobno poročilo obravnava dosežanje rezultate in prihodnje možnosti za nadaljnje uvajanje skrajšanega delovnega tedna, ki ga po zakonu moramo uvesti do leta 1970. Večina delovnih enot, ki so prešle na skrajšan delovni teden v lanskem letu, delajo še tam obsegu tudi letos. Vendar pa poudarja poročilo, ne smemo reducirani delovni čas, ki

smo ga uvedli lani zaradi pomanjkajna naročil, istovetiti s sistematičnim prehodom na skrajšani delovni teden, ki pomeni povečanje storilnosti, večjo ekonomičnost in drugo oziroma v skrajšanem delovnem tednu moramo ostati s proizvodnimi rezultati in osebnimi dohodki vsaj na enakem nivoju kot pri 48-urnem delovnem tednu.

Poročilo potem zelo podrobno prikazuje možnosti za prehod na skrajšani delovni teden v posameznih DE na osnovi doseženega povprečnega delovnega časa na teden v lanskem letu in v prvem tromesečju letos.

Ob poslovnih težavah, ki so se pokazale lani in se nadaljujejo tudi letos, bi morala biti skrb za urejanje kadrovskih vprašanj ena od osrednjih nalog Železarne, nadaljnje poročilo obravnava v poglavju o delovnih pogojih in varstvu pri delu. Človeka in skrb za njega smo v Železarni dokaj zanemarili. Sem sodi tudi ustvarjanje boljših delovnih pogojev tako tehničnih, zdravstvenih kot socialno varstvenih. V nadaljevanju obravnava poročilo poškodbe pri delu,

strukturo zaposlenih in nekatere posledice, ki se kažejo na socialnih razmerah v nekaterih družinah zaradi reducirane delovnega časa. Iz analize in nakazanih problemov je razvidno, da se bodo morala vprašanja delovnih pogojev in varstva pri delu v bodoče obravnavati mnogo bolj načrtno in strokovno.

Poročilo dovolj kritično obravnava tudi vprašanje izumiteljstva in tehniških izboljšav v Železarni. Sedanje stanje v kolektivu neizprosno zahteva, da se tem vprašanjem posveča več pozornosti in dejavnost izumiteljstva in tehničnih izboljšav postavi na pravo mesto.

Čeprav poročilo obravnava le nekatera področja življenja in dela v Železarni, je vendarle pozitivna ugotovitev, da se vsa obravnavana področja nanašajo predvsem na človeka in na skrb za njega. Tako je tudi prav, kajti nobenega tehnološkega problema ali poslovne težave ne moremo rešiti brez človeka, zato je tudi orientacija delovne konference sindikata Železarne v to smer dober znak za bolj načrtno in poglobljeno obravnavanje teh vprašanj.

Naša predvidevanja in proizvodni rezultati

V zadnjem času je vse več razprav o tem, zakaj Železarna kljub razmeroma dobri odpravi ne dosega planirane finančne realizacije. Pri obravnavanju navedenega problema se skuša najti krivca, oziroma ključni vzrok za tako slabo finančno situacijo v našem podjetju. S tem prispevkom želim odpreti oziroma začetni razpravo okrog tega problema, zato bi uvodoma postavil vprašanje: Kaj je bilo v letošnjem letu narejene ga za večje proizvodne rezultate v najbolj akumulativnih delovnih enotah? Za primer sem izbral tri in sicer:

JEKLOVLEK

plan prodaje za I. polletje 1968	6.200 ton
specificirano za I. polletje 1968	5.070 ton
odposlano do 30. 4. 1968	2.970 ton

Iz gornjega lahko povzamemo, da je poprečna mesečna odprava 745 ton (namesto okrog 1000 ton) in če prištejemo k dosedanji odpravi še dvakrat po 745 ton, nam ostane koncem junija nerealiziranih še okrog 500 ton naročil. Kljub temu, da po planu predvidena količina niti ni pokrita s specifikacijami (naročili), manjka še okrog 1.000 ton, bomo imeli navedeni zaostanek v I. polletju.

HLADNO VALJANI TRAKOVI

plan prodaje za I. polletje 1968	12.120 ton
specificirano za I. polletje 1968	13.753 ton
odposlano do 30. 4. 1968	7.460 ton

Kot v prejšnjem primeru je mesečna odprava namesto okrog 2.000 ton le 1.860 ton in če dosedanji odpravi prištejemo še 3.720 ton, ostane ob koncu polletja nerealiziranih okrog 2.500 ton specifikiranih obveznosti, oziroma 1.000 ton manj, kakor predvideva plan.

VLEČENA ŽICA

plan prodaje za I. polletje 1968	15.820 ton
specificirano za I. polletje 1968	15.720 ton
odposlano do 30. 4. 1968	8.830 ton

Poprečna mesečna odprava je okrog 2.200 ton, namesto okrog 2.600 ton in zaradi tega ob koncu I. polletja okrog 2.500 ton nerealiziranih obveznosti.

Ugotavlja se tudi, da je zaradi navedene problematike v žičarni pomanjkanje

Železarski globus

INDIJA — Sovjetska in indijska vlada sta sklenili sporazum, na podlagi katerega bo SZ odkupila v prihodnjih petih letih vso količino železniških tračnic in ostalega jeklenega materiala, potrebnega za gradnjo prog, ki ga bodo proizvedle indijske železarnice. S tem bodo s sovjetske strani poskušali pomagati pri dvigu proizvodnje v indijskih železarnah. Pri tem je mišljena železarna Bhilai, ki proizvaja takšen material in so jo zgradili s finančno in tehnično pomočjo Sovjetske zveze.

žice tudi v naslednjem akumulativnem obratu — elektrodnom oddelku. Vsakodnevne urgence za elektrode in varilno žico potrjuje naše nesolidno poslovanje oz. oskrbovanje jugoslovanskega tržišča z našimi elektrodami.

Primer, kako izvršujemo pogodbene obveznosti v kvalitetnem asortimentu, je naročilo za valjano jeklo, kvalitete OCR-4, za podjetje Tito Vogošče. Od naročenih 300 ton v I. tromesečju 1968 smo do 25. 5. dobavili samo 70 ton in razumljivo je, da takšni primeri vplivajo na višino poprečne prodajne cene.

Pred kratkim smo bili obveščeni od ZJZ v Beogradu, da se je podjetje Kordun Karlovac pritožilo na poslovanje železarne Jesenice zaradi zakasnitev v dobavah in zaradi slabše kvalitete pločevine OL 2. Zaradi takega odnosa do tega kupca smo v zvezi z navedenim tudi obveščeni, da to podjetje z dokumentiranim zahtevkom hoče to pločevino v bodoče uvažati. Če jim bo to uspelo, bomo imeli še enega kupca kvalitetne pločevine manj.

Splošen pregled realizacije kvalitetnega asortimenta nam pokaže, da kasnimo z dobavami predvsem v legiranih kvalitetah, kar prav gotovo negativno vpliva na doseganje ugodne poprečne prodajne cene in s tem na realizacijo finančnega plana.

Iz teh nekaj ugotovitev lahko zaključimo, da naročila obstojajo, vendar le-tih največkrat zaradi neznanih okoliščin v določenem asortimentu in dogovorjenem roku ne realiziramo. Naročil ni samo dovolj, ampak za večino obratov še celo preveč in smo zaradi preobremenitve postali nesolidni v dobavnih rokih in se le 50 % vseh kritičnih urgenc reši ugodno za naše kupce, vsi ostali pa odhajajo iz železarne nezadovoljni.

Poleg vseh navedenih resnic pa ima močan vpliv na doseganje planskih finančnih postavk več dejavnikov, ki so prisotni že pri samem planiranju. Če je finančni plan blagovne proizvodnje oblikovan na osnovi dosežkov prejšnjega ali na poprečju prejšnjih let, je to zaradi zelo hitrega menjanja potreb jugoslovanskega tržišča lahko tudi nerealno predpostavljano. Namreč v eni kvalitetni nomenklaturi grupi je precejšnje število kvalitet, vendar se le-te v cenah med seboj v posameznih primerih občutno razlikujejo. Zaradi navedene resnice je verjetno nerealno vzeti za planirano poprečno prodajno ceno poprečje posamezne nomen-

klaturne grupe. K tej ugotovitvi pa je treba pripomniti še to, da so se cene nekaterim izdelkom (zelo široki hladno valjani trakovi, plemenita žica), že po sprejetju finančnega plana blagovne proizvodnje znižale, kar tudi vpliva na višino poprečne prodajne cene posameznih izdelkov, posebno še, ker v finančnem planu niso bile izvršene ustrezne korekture.

Eden od vzrokov za manjšo finančno realizacijo je prav gotovo tudi ta, da se je v planirani dohodek računala tudi proizvodnja nove valjarne žice in še nekaterih agregatov, vendar te proizvodnje ni in zato je tudi manjša finančna realizacija. Pri tem pa je opravičeno vprašanje, zakaj se planira nekaj, kar še ni v obratovanju oz. zakaj se taki situaciji primerno ne korigira finančni plan.

Pri obravnavani problematiki se postavlja vprašanje, če zaradi nerealno planiranih postavk niso prizadeti osebni dohodki določenega števila članov našega kolektiva, tudi v primeru, če bi realizirali pogodbene obveznosti v specifikiranem kvalitetnem asortimentu.

Vsekakor vpliva na finančno realizacijo še več drugih dejavnikov, toda pri reševanju tega tako važnega problema je potrebna določena mera samokritičnosti in predvsem treznih presoj in učinkovitih ukrepov za boljše poslovanje v preostalem poslovnem letu.

Z. S.

Ugledni gostje v Železarni

V dneh od 21. do 26. maja je bilo v Hercegovnem 29. zasedanje stalne komisije za črno metalurgijo pri SEV. Kakor je našim bralcem že znano, Jugoslavija ni član SEV, pač pa v njem sodeluje na podlagi posebnega sporazuma.

Na zasedanju komisije, ki je bilo prvič v Jugoslaviji, so v glavnem govorili o znanstveno raziskovalnem delu, o izmenjavi izkušenj, o zamenjavi asortimana in o drugem. Po končanem zasedanju je ruska delegacija obiskala železarno Nikšič, Zenico in Sisak ter izrecno želela videti tudi našo Železarno. Tako je ruska delegacija, ki jo je vodil minister črne metal. SSSR KAZANEC Ivan Pavlovič s članji delegacije ministrom črne metalurgije Ukrajine KULIKOV Jakovom Pavlovičem, direktorjem črne metalurgije SEV HLEVNIKOV Viktorjem Borisovičem in drugimi, 31. maja obiskala našo Železarno. Delegacijo sta spremljala generalni sekretar ZJZ Džordža Andrejevič in član IS SRS Ivan Zupan.

V spremstvu direktorja železarne inž. Matevža Hafnerja, predsednika SOB Jesenice Franceta Zvana in drugih vodilnih delavcev Železarne in predstavnikov družbeno-političnega življenja, so si gostje ogledali naš tehniški muzej, predelovalne obrate in nove valjarne na Beli. Po ogledu Železarne je gostom priredil slavnostno kosilo v Kranjski gori podpredsednik republiškega izvršnega sveta Vinko Hafner.

Minister Kazanec se je zanimal za ekonomske rezultate in za pogoje našega samoupravljanja ter za odnose med samoupravnimi organi in družbeno-političnimi organizacijami.

Vzdrževalci in proizvodnja

V zadnjem času se vedno bolj zastrujejo odnosi med vzdrževalci in proizvodnjo. Na tedenskih konferencah strojnih vzdrževalcev že dalj časa razpravljamo, kako bi uskladili delo, da bi bila vzdrževalna dela v proizvodnih obratih dobro opravljena. Pri tem pa se postavlja vprašanje osebnih dohodkov vzdrževalcev. Zaradi vedno večjega obsega vzdrževalnih del po posameznih proizvodnih obratih niso vzdrževalci več kos opraviti vsega dela v 176 urah ali bolje rečeno, v skrajšanem delovnem času.

Ker je oblikovanje osebnega dohodka odvisno od same proizvodnje in delno od proračuna, vzdrževalci nimajo prave spodbude za delo, ker sami sebi plačujejo tiste ure, ki jih opravijo nad 176 ali 184 urno obveznostjo. Tudi sami proizvodni obrati bi najraje imeli vse remonte v nedeljah ali praznikih, to je takrat, kadar ne obratujejo. Tudi oni znajo računati, da jih proizvodnja na dan počitka več stane, ker je treba plačati odstotek za nadure. Če bi se v tistih proizvodnih enotah, ki imajo tedenske remonte, sporazumeli s strojnimi vzdrževanjem, da bi tedenske remonte delali izmenično, tako da bi tudi vzdrževalci lahko koristili proste nedelje, potem bi bilo pravično, tako pa morajo vzdrževalci vedno plačevati odstotek za nadure.

Vzdrževalci se tudi pritožujejo, da so bili pri grupiranju pomaknjeni nekoliko nazaj. Pri reorganizaciji v letu 1967 so vzdrževalci res nekoliko pridobili na osebnih dohodkih, vsaj na osnovne postavke, čeprav je bil gibljivi del vedno manjši kot v večini proizvodnih enotah. Z novim grupiranjem pa so se te pridobitve izgubile. Ravno tako smo pri izračunu mase za vzdrževalce v letu 1967 upoštevali poprečni gibljivi del, dosežen v letu 1966 in smo bili tudi tam prikrajšani. Če pa pogledamo še, da posamezni prenovljeni obrati obratujejo sedaj s starimi in z novimi napravami in da je vzdrževalnih del vedno več in da vzdrževanju manjka po normativu delavcev, potem nam mora biti jasno, da moramo razna dela opraviti tudi v nadurah, če hočemo, da

proizvodnja normalno teče. Vzdrževalci se tega dobro zavedamo, toda zelo težko je pojasniti na izplačilni dan, ko imajo delavci v proizvodnji veliko večje osebne dohodke kot pa vzdrževalci. Še bolj nevdružno pa je, če primerjamo kvalifikacijsko strukturo zaposlenih v vzdrževanju in v proizvodnji, pa tudi delovni pogoji so včasih za vzdrževalce še težji kot za proizvajalce.

Za rešitev tega vprašanja bo verjetno potrebno precej dobre volje, tako pri vzdrževalcih, kakor pri proizvajalcih.

Čimprej pa bo potrebno v Železarni rešiti vprašanje delovnega časa, tako da bo enoten za vse delovne enote, potem bodo verjetno osebni dohodki bolj usklajeni in bo tudi odpadlo precej negotovanja.

S. T.

Dopisujte
v Železarja

Nov UO Železarne

Na zadnji seji DS Železarne, so izvolili nov upravni odbor, ki mu predseduje inž. Stane SEKNE

Remont apnenice št. 1

Prvega junija smo zaradi remonta ustavili obratovanje na apnenici št. 1. Zadnji remont na tej peči je bil pred dvanajstimi leti, zato je peč precej iztrošena, posebno v zgornjem delu. Verjetno bo potrebno napraviti obnovo pretočnih kanalov. Zaradi tega, da bi lahko ves vložek prekuhali, je peč gorela vse do izpraznitve nad gorilcem. Z remontnimi deli smo pričeli 3. junija in sicer strojni ključavničarji in vzdrževalci plavžev.

Remont bo v glavnem zajel: rušenje in novo obzidavo jaška peči, brušenje vseh plinskih zasunov, obnovo

plinskih gorilcev, popravilo skipov s pogoni in vsemi vrtnimi koluti. Dela bodo izvajali domači vzdrževalci in podjetje Vatrostalna. Celoten remont bo trajal okrog 25 dni. Čas je odvisen od dela Vatrostalne, kajti vsa ostala dela ne predstavljajo niti 40 odstotkov vseh del, pa še ta se lahko izvajajo na vseh področjih naenkrat, ker so razporejena na večjih krajih.

Z rušenjem stare obzidave bomo začeli v tem tednu, Vatrostalna pa že pripravlja novo opeko, da bo delo na obzidavi hitreje potekalo.

Stane Torkar

Nov rekord v martinarni

V maju so v martinarni še nadalje znižali porabo sintermagnezita. Tako so izboljšali svoj rekord, postavljen v aprilu (11,44 kg/t).

V maju so porabili le še 11,19 kg sintermagnezita na tono proizvedenega jekla, kar je doslej najnižja poraba.

Rezultati tečaja za delavce na plinovodih

Na podlagi zahteve in potrebe je bil organiziran tečaj za delavce, ki so zaposleni na plinovodih. Obratovodstva so dala pismene prijave delavcev, ki naj bi obiskovali tečaj. Program je obsegal teme: industrijski plini, zaščita in varnost pred CO plinom, prva pomoč in delovanje industrijskih plinov na človeški organizem ter opis in praktično delo z Drager, Medij in Echart aparati. Tečaj je trajal šest dni po štiri ure od 20. do 25. maja. Izpiti so bili 27. maja in 4. junija.

Doseženi rezultati: od 100 prijavljenih se je tečaja udeleževalo 60% prijavljencev. Izpit je uspešno opravilo 60 udeležencev tečaja, dva pa morata tečaj ponavljati. Za izvedbo tega tečaja je potrebno posebno pohvaliti poveljnika gasilsko-reševalne enote Gregorja Novaka. -ar

Lanski izvoz naših žebeljev v ZDA

Iz podatkov uradne ameriške statistike povzemamo, da izvažajo žebelje v ZDA predvsem razvite dežele Evrope, čeprav 64% žebeljev prihaja v ZDA iz Japonske in Kanade.

Jugoslavija je na petem mestu s 4,3% celotne vrednosti ter s prek 1,3 milijona dolarjev. Lahko pa bi izvozili še veliko več.

Pred nami so uvrščene države: Japonska, Kanada, Belgija in Holandija; za nami pa: Poljska, Zah. Nemčija, Švedska, Finska, Anglija, Francija, Češkoslovaška, Svica, Avstrija, Avstrija in Italija. Iz vrstnega reda držav, ki izvažajo žebelje v ZDA je razvidno, da je konkurenca na trgu zelo močna in da je naša uvrstitev na peto mesto tudi zelo solidna.

Kar zadeva poprečne cene, je razvidno, da so bile naše cene na ravni cen Belgije, a večje kot na Nizozemskem. Ker pa Belgija izvozi več pocinkanih in specialnih žebeljev kot mi, ugotovljamo, da so bile naše bazne cene višje od belgijske. Visoko ceno žebeljem iz Kanade je treba pripisati predvsem specialnim žebeljem, pa tudi temu, da so njihove statistične FOB cene pravzaprav CIF ali bolj točno fco. ameriška meja.

Za Japonsko je znano, da izvažajo manj navadnih žebeljev in da se v večji meri orientira na specialne žebelje. Tudi v tem lahko vidimo razliko v poprečni ceni, kar velja tudi za Poljsko.

Jubilanti 50-letniki

V juniju so in bodo praznovali petdeseti rojstni dan naslednji naši sodelavci: IVANKA SIMONIČ, šamotarna — 2. junija, PETER KVAS, transport — 4. junija, ANTONIJA ISKRA, GEŽ — 11. junija, JANEZ GASPERIN, OTK — 12. junija in IVAN KOSNJEK, PIV — energija — 18. junija. Iskreno čestitamo!

Čuden odnos oddelka za socialno zavarovanje v Železarni do zavarovancev

Dne 24. maja sem izročil tovarišici Bajtovi bolniško knjižico s poročnim listom, ker je bilo treba izstaviti novo knjižico. Verjel sem tovarišici Bajtovi, da bo knjižica takoj poslala na Komunalni zavod za socialno zavarovanje, ker mi je knjižica nujno potrebna. Med tem časom sem trikrat vprašal na KZSZ, če je knjižica že prispela. Odpravil so me z odgovorom, da jo še niso dobili iz Železarne.

telefoniral na KZSZ in jih prosil za pojasnilo, kaj je z bolniško knjižico in kdaj bom dobil novo. Odgovorili so mi, da so jo prejeli iz Železarne, dne 5. junija zjutraj in da jo bom takoj drugi dan tudi dobil nazaj.

Prosil bi oddelk za socialno zavarovanje v Železarni, da mi javno odgovori, kaj pomeni takšno poslovanje pri njih in če teh stvari ne morejo drugače urediti.

Uroš Krže
IBM oddelk

Dne 5. junija sem ponovno

● tehnični feljton ● tehnični feljton ● tehnični feljton ● tehnični feljton ● tehnični feljton ● tehnični feljton

Železova ruda v letu 1967

Vzporedno s povečanjem svetovne proizvodnje surovega jekla in grodlja je morala biti v letu 1967 tudi ustrezno povečana količina nakopane železove rude. Iz spodnje tabele so razvidne vse osnovne značilnosti, povezane z železovo rudo v letu 1967 in 1966 za 13 držav, ki so v preteklem letu nakopale več kot 10 milijonov ton te železarske surovine.

V tabeli je naveden poprečen odstotek železa v rudi in skupna količina nakopane rude ter količina železa v tej rudi v posameznih državah v letih 1966 in 1967 v milijonih ton. Zadnji dve tabeli pa prikazujeta v odstotkih delež železa v nakopani rudi glede na celotno količino na svetu v letih 1960 in 1967.

ličini nakopane rude, ne pa tudi po količini železa v tej rudi. Zaradi nizke vsebnosti železa v rudi tudi železarne v tej državi uvažajo iz leta v leto več rude od drugod, doma pa znižujejo izkop ter zapirajo nerentabilne rudnike. Isto velja tudi za Veliko Britanijo, kajti njena domača železova ruda je še bolj siromašna na železu in tudi za obratovanje plavžev manj primerna kot francoska.

Iz razpredelnice vidimo, da imajo vse ostale države, ki so nakopale v preteklem letu več kot 10 milijonov ton, z izjemo LR Kitajske, na razpolago zelo kvalitetno železovo rudo z vsebnostjo železa okoli 60%. V vseh teh državah jo nakopujejo znatno več kot jo potrebujejo. Zato jo z velikimi, specialnimi ladjami za prevoz rude prevažajo do velikih železarskih centrov v ZDA, Japonske in zahodnoevropskih držav. Posledica tega je, da uporabljajo te države tudi vedno manj domače železove rude. Ekonomski izračun je pokazal, da je ceneje rudo uvažati ob nizkih transportnih stroških iz prekomorskih dežel.

Močan izvoznik železove rude je tudi Sovjetska zveza. Vendar jo je še do nedavnega predvsem izvažala v socialistične države. Šele v zadnjem času se postopno uveljavlja tudi na ostalem svetovnem tržišču.

Iz vsega zgoraj navedenega in iz podatkov v tabeli je razvidno, da se v svetu iz leta v leto vedno bolj nagibajo k uporabi kvalitetnih železovih rud z visoko vsebnostjo železa. Z njihovo dobro pripravo je mogoče znatno povečati storilnost plavžev in znižati porabo koksa. To pa ima ugodne posledice pri zniževanju proizvodnih stroškov za grodelj in večjo gospodarnost v železarstvu nasploh.

Št. Država	% Fe v rudi	Ruda v mil. t		Fe v mil. t		Svet. del. Fe v %	
		1966	1967	1966	1967	1960	1967
1. Sovjetska zveza	58	160,2	168,0	93,2	97,7	24,86	28,68
2. ZDA	57	92,1	88,1	52,2	49,9	19,37	14,65
3. Francija	31	55,6	49,8	18,1	17,1	8,12	4,56
4. Kanada	63	36,6	37,7	23,1	23,8	4,35	7,00
5. LR Kitajska	50	31,0	32,0	15,5	16,0	6,07	4,69
6. Švedska	60	28,2	28,2	16,8	16,8	5,27	4,95
7. Indija	60	26,9	25,8	16,2	15,5	4,10	4,56
8. Brazilija	60	23,2	25,3	13,8	15,0	2,57	4,42
9. Liberija	60	17,4	19,0	10,4	11,4	0,89	3,34
10. Venezuela	61	17,8	17,2	10,9	10,5	5,05	3,10
11. Avstralija	64	11,7	15,1	7,5	6,9	1,16	2,83
12. Velika Britanija	27	13,8	12,8	3,7	3,4	1,90	1,02
13. Čile	61	12,2	11,5	7,4	7,0	1,54	2,07
Skupaj + ostali svet	—	626,9	631,0	335,6	340,9	100,00	100,00

Iz razpredelnice vidimo, da nakopljejo daleč največ železove rude v Sovjetski zvezi, poleg tega pa ima ta ruda tudi zelo visoko vsebnost železa. V ZDA, ki je v svetovnem merilu na drugem mestu, je količina nakopane železove rude v letu 1967 padla v primerjavi s predhodnim letom za 4 mili-

jone ton. Vzrok je v tem, ker se tudi ta, v železarski industriji najmočnejša država na svetu, kljub zalogam kvalitetne rude vedno bolj orientira na uvoz še boljše rudi iz prekomorskih držav in Kanade.

Na tretjem mestu je Francija, vendar le po ko-

(5. nadaljevanje in konec)

Ze ob prvem svitu so se kurirji, Angleža in ženski iz Münchena odpravili na pot. Nato je vstala straža, ki je zamenjala včerajšnjo. Ostali so se prebudili šele pozneje.

Prve patrole so se že vrnile. Komandir Dušan je določil nove patrole. Sence je bilo že čez poldne. Včerajšnje razpoloženje se še ni poglelo. Ženske v nizkih čevlji, ki so rano zjutraj odšle za Angležema in kurirji, so bile središče veselega smeha. To veselje je trajalo, dokler...

V patroli, ki je odšla nekoliko pred poldnevom proti Belci, so bili Stanko, Milan in brkati Miha, Gorenjec, doma nekje od Tržiča. Med vsemi je bil najbolj vesel Milan, ki je bil v zgodbi že omenjen in ki je bil doma z Gorjuš. Milan je bil mlad in dober fant, ki je ljubil svojo mamo čez vse na svetu. Danes je kar žarel od veselja, ko so mu kurirji povedali, da ga pričakuje na Belci. V mislih na mamo je šel kot drugi v patroli proti Belci. Ni vedel, da ga na tej poti čaka smrt. Kake pol ure od kočje je padla patrola v zasedo. Stanka so ujeli, Milan je padel s prebitim srcem, Miha pa je bil ranjen s strelom iz lovske puške v glavo. Opetekaje in s skrajnimi naporji se je privlekel do kočje. Njegov s krvjo oblit obraz je v hipu presekal veselje, ki je vladalo med tovariši, ki so ostali s komisarjem Vojanom doma; komandir je namreč odšel z delom čete istočasno kot patrola v akcijo na Koroško.

»Miha, kaj je s teboj?!« je kričnil komisar Vojan in mu pohitel nasproti. Pomagal mu je do kočje. Kri mu je lila še vedno čez obraz. Hitro so ga

obvezali in zvedeli za vso zgodbo, ki jo je patrola doživela: Stanko ujet in Milan mrtev!...

»Kaj naj storimo?« je pre-mišljeval komisar. »Morali bomo počakati komandirja, da se vrne s četo in da se potem umaknemo v gozdove. Sedaj pa vsi, kar nas je tu, v zasedo.«

Ostanek čete, ki ni šel v akcijo na Koroško, je odšel v zasedbo proti Belci. Komisar je pustil v koči samo dva tovariša, da bi počakala komandirja, ki se bo vrnil s četo proti jutru.

Na poti v zasedo so partizani razmišljali o tem dogodku. Morda so tak konec doživeli tudi kurirji, Angleža in smešni ženski iz Münchena; in niti dan pred smrtjo sta Angleža sporočila v Bari, da bo letalo vrglo obleko, čevlje in cigarete njim — partizanom, ki so ju rešili. Nista vedela, da ju čaka smrt. Če so napadli našo patrolo na isti poti, se je moral sovražnik srečati s kurirji nekje v dolini in prav gotovo je skoro vse doletela ista usoda. Tako so partizani razmišljali tudi takrat, ko so čakali v zasedi in gledali skriti v smer, od koder bi se lahko pojavil sovražnik. Razmišljali so in razmišljali, a pravega vzroka niso našli.

Dan je že utonil v večeru, a sovražnika ni bilo od nikoder. Zaseda pa je kljub temu ostala na svojem mestu. Na laseh se je nabiralo ivje in telesa niso čutila toplote. Sele okrog dveh po polnoči se je zaseda umaknila v kočjo.

Komandirja in čete še ni bilo. Komisarja je pričelo skrbeti, da jih ne bi izdal ujeti Stanko, ki ga je imel sicer za trdnega fanta. Toda

Spomini iz NOB

Novembrski

človek se lahko moti o najbolj klenem človeku, kadar je ujet in kadar ima na izbiri izdajstvo ali smrt. Previdnost je boljša kot slepo zaupanje v človeka. Zato je komisar sklenil, da ne bo čakal komandirja, ampak da mu bo šel nasproti. Zapovedal je pohod.

Skozi temo so se partizani plazili po strmem bregu nad kočjo. Vzpenjanje do gozdne poti je šlo počasi, ker so se trudili, da bi čim bolj zabrisali sledi.

Pot proti Sedlu se je položno vzpenjala. Večkrat so zabredli v sneg na pobočja poleg poti, da bi zavedli morebitnega zasledovalca. Zato je bila pot do sedla zelo dolga.

Tik pod Sedlom so se srečali s komandirjem in s četo. Komisar mu je hitro pojasnil položaj. Tudi komandir ni prinašal nič kaj prijetnih vesti. V dolini so se zbirali SS-ovci in najbrže jim preti večja nemška ofenziva.

Časa za razmišljanje ni bilo. Potreben je bil hiter ukrep. Komandir se je odločil in zapovedal iti za njim. Zavil je proti Jepi. Mislil je, da bo izpeljal od tam najlažje četo brez večjih izgub, če bi pretela večja nevarnost. Tudi preglednost ozemlja je bila s tega kraja največja.

Četa je v gosjem redu zagazila v celo skozi gozd. Pot je bila vedno težavnejša, ker je bil sneg vedno globlji. Ko so prišli na jaso na parobku, odkoder se je odpiral razgled proti južni strani, je nekdo zagledal na planoti pod njimi vojake v belih haljah, ki so se pomikali proti Sedlu.

»Nemci!«

V resnici so bili dovjški nemški orožniki in bela garda. V tem trenutku se je mitraljezu po nesreči sprožil mitraljez in izdal nahajališče

partizanov. Časa za umik ni bilo.

Komandir Dušan je hitro ukrepal. Sklenil je, da bo sovražnika napadel. Poiskal je ugoden položaj in ga ojačil z najboljšim orožjem in najboljšimi borci. Komisarju pa je zapovedal naj se ta čas umakne do Anna-Hütte. Poleg dela čete mu je dodelil tudi mitraljezca Anžeta.

Bil je krasen novembrski dan. Sneg na planoti tik pod vrhom Jefe je bleščal v soncu. Pravkar se je začelo brnenje letal in visoko pod nebom so zagledali partizani jate srebrnih ptičev, ki so nosili smrt nad Nemčijo. Kako lepo bi bilo leteti z njimi, je pomislil marsikdo.

Ko je komisar prišel do Anna-Hütte je pogrešil Petra, pobeglega taboriščnika, ki smo ga že nekajkrat omenili. Vedel je, da ga ni pustil na položaju pri komandirju.

»Peter je pobegnil,« je blisnilo skozi njegove možgane.

Res, Peter je pobegnil. Izpolnil je svojo gestapovsko nalogo, kot sta jo izpolnila »Angleža« in smešni ženski iz Münchena v nizkih čevljičkah.

Komisarja je ob misli na Petra zajela groza. Peter ni vedel le za vsa skladišča municije, Peter je vedel tudi za mnoge ljudi, ki so podpirali Ziljsko četo... O, gorje!...

V tem trenutku so presekali tišino strelje in rafali. Komandir Dušan je napadel belogardiste. Toda ob istem trenutku so se vsuli strelje iz vseh strani. Še predno so se partizani zavedli so bili obkoljeni...

Strelje so rezali tišino vedan in odmevali daleč v dolino. Ljudje v dolini so zrlili proti Jepi, od koder so prihajali zamolkli in krohotaajoči se odmevi.

Ko je Mojca začela strelje,

je planila iz hiše. Strah za Anžeta jo je zajel. Zakaj ni šla z njim v partizane. Tako bi bila vsaj skupaj ob vseh nevarnostih. Če ga Nemci ubijejo in uničijo partizane? Ne! Ne!... Ne smejo ga, ne bodo ga, ne bodo uničili partizanov. Zavezniške armade prodirajo že v samo Nemčijo, kmalu bo Hitler poražen. Gorje, ki ga je povzročil bo maščevano.

Strelje niso hoteli utihniti niti pod večer. Zamolke eksplozije min so grozotno pretresale ozračje. Ljudje v dolini so se z različnimi čustvi ozirali proti Jepi, hribu, ki je kot prisekana, s snegom pokrita piramida rastel pod nebo. Večina ljudstva je bila na strani partizanov.

Naenkrat je tik pod vrhom Jefe izbruhnil požar. Nemci so zažgali Anna-Hütte. Partizanov niso mogli uničiti. Sami so imeli velike izgube, partizanov je padlo le malo. Tevžek, ki je zavijal cigarete v literaturo, si je priboril mitraljez in kosil Nemce, čeprav mu je kri lila iz rane. Sele čez čas se je izčrpan zgrudil. Rana je počivala prav na drobni brošurici, ki mu je maloprepj padla iz žepa...

Nemška premoč je bila ogromna in obkoljeni partizani so se le s težavo prebijali. Večina se jih je prebivala po ozkem in strmem žlebu, kjer je preskočila visoko pečino, prek katere si Nemci niso upali.

Ljudje na Kopajni so se začudili, ko so zagledali del čete, ki je zavijala proti hišam in po poti nadaljevala pot proti Področici. Vendar se je ta skupina zvečer vrnila na Kopajno. Komisar Vojan jo je razdelil v še manjše skupine, ker se del čete pod komandirjevim vodstvom še ni vrnil. Komandirja in njegovo skupino, ki je doži-

vela najhujši nemci so smatrali že za fal. Nemci so legvorili s streljanjem. »Pepček, pojdi lzu, jaz grem po M« »Pepček ga je Anže pa je hitel rno hišo, odprl vr kričal:

»Fantje, po njih čal Anže in prvi fal. Nemci so legvorili s streljanjem.

»Pepček, pojdi lzu, jaz grem po M« »Pepček ga je Anže pa je hitel rno hišo, odprl vr kričal:

»Mojca, reži se!

Mojca je ognri oba z Anžem za hišo. Tedaj pa gledal gestapovec požel z rafalom. Z se. Združila sta s ker jima v življenj dano. Tako se j partizanska ljubez mira v dveh bitijl bo izpolnila vsem katere so partizan svoje življenje...

S tem bi bila lal o Novembrskih m ključena. Dušanov je čez tri dni por na Kopajni. Duše Rudi in še nekater ve skupine si osta misarjeva skupina Anžeja in Tevžk: nikogar. Nemška dosejala cilja, da partizane. Čez nel kurirji sporočili, č gleže« in smešni Münchna zadela kazen že na Poklj riš Boro jih je raz kril pri njih zas partizanske postoj dioddajno postajo gestapovske dokum oni niso dosegli c prišli do glavnega

Monotonost

3

Sam kričim
Danes sam stopam proti njim
Zakaj vsi tako sami
LE KDO NAS JE RAZMETAL...
Ne dajmo iz rok
Teh par sekund NAS
Ne dajmo se umreti onim
Ki sami hočejo
LJUBIMO
Tako strašno ljubimo...
POVEJMO
Da imamo radj otroke
Trave
Sonce
Povejmo o povejmo si v obraz
Da nas je globoko v prsih sram
Povedali so že
Tako vem da vemo
Tako vem bo ostalo
Jaz nočem...
Naj bom karkoli nočem
Pomagal si bom
Kot ste vi meni in ne morem
Vam proti sebi
Pomagal bom proti vam sebe
Proti kapljam dežja
Proti vojnam
Pomagal bom smehtu revnih ust
NAJ IGRA BEETHOVEN
ZLATO V NASIH NESRECAH

Televizija in mladi gledalec

5 TV FILMSKE SERIJE

Kriminalne: Namesto Gideona smo zdaj dobili Belfegorja. Upam samo, da vaši otroci niso videli nobenega filma iz teh dveh serij in da ne bodo videli tudi nobenega filma iz tretje, ki bo prišla na vrsto. Če pa jih gledajo, potem pa skoraj ne verjamem, da še niste dobili svojega otroka ponoči ali zjutraj vsega prepotenega od hudih sanj. Privoščimo jim mirno spanje!

Pripovedne: Dolgo, vroče poletje je sicer za nami, vendar Clara še ni poročena in tako lahko upamo, da bomo še gledali, kako stari Warner še naprej muči svojega bodočega zeta Ben Quicka. Serija je ameriško obrtno solidna in ne rešuje nobenih zapletenih človeških vprašanj; miselnost, ki jo vtiškuje v gledalca, pa je naši socialistični stvarnosti tuja. Zato ni škoda, če lepi, močni, stasiti Ben Quick ni predober znanec naših pubertetnic.

Bonanza naj bi bila kavbojska serija, vendar so se večno lačni in prestrašeni Hoss, simpatični Little Joe in temni, potepuški, skrivnostni Adam začeli ukvarjati z najrazličnejšimi težavami lepih vdov, nesrečnih mladih nevest, ostarelih, zamorjenih učiteljic ali pa kvartopirskih lahkkih žensk. Nič torej tistega, kar je sicer tipično za Divji zahod. Toda dokler bodo tako ljubosumno varovali drug drugega pred ženitvijo, bodo tudi naši mladi koprneče pričakovali naslednji pretep svojih štirih junakov.

Skrivnostna gora se tako čudovito končuje, da najbolj temperamentni gledalci navadno vzklikajo: »A, pejd se solit! Že spet tak neumen konec!« To ni serija za otroke, čeprav igra mali Sebastien z lepo psico Bello glavno vlogo. Za mladino da, ne pa za otroke, še posebno pa ne brez našega komentaria.

Moj l
zgodbo,
za Dečk
Poučn
Kavavan
ne odda
času, na
ilustrira
Božo Pe
labod, c
Humor
ca, Salo
navajeni
zahtevat
za smeh
nalne o
škoditi r
dajah m
TV d
ru, ko j
filme, pr
mo), sm
ne bodo
ob nepo:

rski meteži

za vela najhujši nemški udarec, ni so smatrali že za mrtvo. Tudi Anže je dobil svojo skupinico in nalogo, naj reši aktiviste, če jih Nemci že niso pozapri. Napotil se je proti domači vasi, da reši Mojca. Toda, ko je prišel do vasi, je bila v vasi že skupina SS-arjev, ki jih je vodil gestapovec Peter prav proti Mojcinu hiši.

»Fantje, po njih,« je zakričal Anže in prvi sprožil rafal. Nemci so legli in odgovorili s streljanjem.

»Pepček, pojdi k mitraljezu, jaz grem po Mojco!«

»Pepček ga je zamenjal, Anže pa je hitel pred Mojcinovo hišo, odprl vrata in zakričal:

»Mojca, reši se! Z menoj!«

Mojca je ogrnila plet in oba z Anžejem sta skočila za hišo. Tedaj pa ju je zagledal gestapovec Peter in ju požel z rafalom. Zgrudila sta se. Združila sta se v smrti, ker jima v življenju ni bilo dano. Tako se je končala partizanska ljubezen, ki odmirava v dveh bitjih, in ki se bo izpolnila vsem tistim, za katere so partizani žrtvovali svoje življenje...

S tem bi bila lahko zgodba o Novembrskih metežih zaključena. Dušanova četa se je čez tri dni ponoči zbrala na Kopajni. Dušan, Stojan, Rudi in še nekateri iz njegove skupine so ostali živi, komisarjeva skupina ni razen Anžeja in Tevžka izgubila nikogar. Nemška ofenziva ni dosegla cilja, da bi uničila partizane. Čez nekaj dni so kurirji sporočili, da je »Angleže« in smešni ženski iz Münchna zadela pravična kazen že na Pokljuki. Tovarš Boru jih je razorožil, odkril pri njih zaznamovane partizanske postojanke, radioodajno postajo in skrite gestapovske dokumente. Tudi oni niso dosegli cilja, da bi prišli do glavnega štaba na

rodnoosvobodilne vojske in partizanskih odredov Slovenije. Nekje na Pokljuki je njihov grob.

Dušanova četica je imela v prihodnjih dnevih manjše praske z Nemci. Megle so zopet legle nad hribe, Baško jezero je pokrila ledena skorja, partizani pa še vedno niso imeli zimske obleke, kljub temu da so spali vse noči pod prostim nebom. Zato je odšel komisar z večjim delom čete na Odred, šest ljudi pa je ostalo z Dušanom in se napotilo na Gorjuše, kjer so se oblekli in pripravili za nadaljnjo borbo. Vrniti pa se niso mogli več zaradi izredno visokega snega, v katerem bi kmalu utonili že na Pokljuki. Večji del čete pa se je pod Vojanovim vodstvom še nadalje boril na Koroškem in sodeloval pri njeni osvoboditvi.

Pravkar pada večer, ko sem napisal to poročilo, reportažo, črtico ali novelo, kakor jo bodo pač imenovali tisti, ki jo bodo brali in sodili o njej. Nisem imel namena, da napišem umetniško delo po današnjih teorijah o ožini in širini ali o umetnosti, morda sem jo napisal samo zato, ker me je bolela v srcu kakor hrepenenje, ki se vzpenja čez karavanski zid do bratov onkraj meja. Lik Anžeja in Mojce sem občutil kot lik naše Koroške, ki je krvavela in skoro izkrevavela v tisočletni borbi za svobodo. Toda zadnja prelita kri je padla na žlahtno zemljo in bo obrodila tisočeren sad... Zato naj kritiki oprostijo mojo predrznost, da sem segel po prozi.

(Že po prvi objavi se je zglašil avtor sestavka — MIHA KLINAR, ki je z Novembrskim metežem naredil prvi korak, prvi poizkus večjega zapisa v obliki proze o partizanskih bojih na Koroškem.)

Moj konj Flicka pa je zanje in škoda za vsako zgodbo, ki jo zamudijo. To velja v polni meri tudi za »Dečka iz džungle«.

Poučne serijske oddaje kot so **Sprehod skozi čas**, **Katavana**, dalje različne baletne oddaje in glasbene oddaje, če so pač na sporedu ob dovoljenem času, naj otroci gledajo. V šoli jim ne moremo ilustrirati zgodovine tako dobro, kot to lahko stori Božo Petek. In oddaja, kakršna je bila **Umirajoči labod**, ostane otrokom neizbrisno v spominu.

Humoristične oddaje (**Mirno spite**, **Dežurna ulica**, **Salon za smeh**) niso več tisto, na kar smo bili navajeni prej. Prvi dve sta jedki družbeni satiri in zahtevata za razumevanje že široko obzorje. Salon za smeh bi pa sam v glavnem uvrstil med kriminalne oddaje, ki pa našim otrokom ne morejo škoditi nič bolj kot čudovito vzbujanje teka v oddajah mojstra Ivačiča.

TV drame in celovečerne filme razen v primeru, ko jim v šoli to priporočimo (kajti tedaj te filme pri pouku tudi obravnavamo in komentiramo), smo že uvrstili med oddaje, ki jih naši otroci ne bodo gledali, zato pa je čisto prav, če uživajo ob neposrednih prenosih.

»Kaj ko bi,« zagomazi Tineta po telesu. Štiriindvajset dinarjev bi bilo lahko njegovih, ko bi zastavil »svoje« in ko bi metalec vrgel »cifri«.

»Banka! No, dajmo! Dajmo! Saj niste figarjil!«

»Bahač!« se poltihu posmehuje Slavec.

»No, kdo si upa?«

»Pobral bo. Se že boji, da bo kdo stavil,« pravi Slavec.

Tinetove oči so na denarju. Rad bi stavil, a okleva, obenem pa ga mika riziko, morda niti ne toliko iz igralske strasti, čeprav ga podzavestno tudi ta že vznemirja in narašča do napetosti, kolikor ga mami misel, da bi lahko priigrall denar za Adelo, maminega pa bi »vrnil« nazaj v njeno delovno jopo.

»No, če nihče noče, potem...«

Tine se zboji, da bo metalec povedal svoj stavek do kraja in denar pobral razen svojih šestih dinarjev, s katerimi mora začeti novo igro, dokler je ne bo izgubil in jo prevzel tisti, ki bo zadnji stavil in dobil. Zato Tine ne misli več, da bi »svojih« štiriindvajset dinarjev prav tako lahko zaigral, kakor bi jih lahko dobil, marveč vročično seže v žep in položi denar, ves »svoj« denar.

»Jaz!«

»Ti? Kosirnikov?« metalec ne verjame.

»Preštej! Pokrijem štiriindvajset dinarjev!« pravi Tine še vedno vročično.

»Da ti ne bo žal?« ga pogleda metalec.

»Pokril sem! Vrzi!«

»Če hočeš?« metalec okleva in skuša s posmehljivim pomilovanjem pogledati Tineta.

Tudi Tineta za hip prevzame skrb, kaj bo, če bo izgubil in bo ob svoj in materin denar, a ga je sram, da bi svoj strah pokazal pred drugimi in pobral denar.

»Vrzi!« pravi izzivalno trdo in si misli: »Zdaj je, kar je!«

Metalec vrže. Dinarja poletita visoko v zrak. Tinetu se dozdeva, da letita do samega neba, potem pa, ko začeta padati, mu je, kakor da se spreminjata v dva težka kamna, ki bosta padla nanj in ga pobila.

»Mož,« se oglasi nekdo, ki gleda prvi kovanec.

Tine ne vidi ničesar, dokler se ne oglase drugi, da je drugi kovanec »cifra«.

»Napol!« vzkliknejo glasno vsi, ki bi radi privoščili »nesrečo« ali metalcu ali Tinetu in drugim, ki so stavili, a morda celo vsem hkrati, ko bi bilo mogoče. V tem bi našli nekakšno uteho za svojo smolo ali vsaj za pomiritev svoje vesti, ki jih zbada z očitki, da bi lahko imeli še ves svoj denar, če bi jih ne premetila »fucarska« strast.

»Napol!« nekam razočarano ponovi tudi »bankar«, kakor da ne verjame, obenem pa se zbira in se skuša spomniti, kako je vrgel in zavrtel dinarja, da sta pred tem »napol« trikrat zapovrstjo padla na »moža«.

»Vrzi!« zahteva namesto Tineta Slavec in si želi, da bi se njegova napoved, da bo »bankar« četrtič zgrešil in vrgel »cifri«, uresničila.

»Vrzi!« bi tudi Tine rad rekel, a samo premakne suhe ustnice, na katerih je usahnila vsa vlaga, prav tako kakor v ustih. Tako mu je, kakor da se je jezik prilepil k nebu in postal negiben.

»Vrzi!« priganjajo tudi drugi, ki se jim zdi, da »bankar« vse preveč okleva.

Sele zdaj poletita dinarja kvišku. Za »bankarja« in za Tineta, za oba je ta trenutek kakor večnost.

»Cifra!«

»Cifra!«

»Poberi! Tvoje je!« Slavec dregne Tineta.

Tine ne more verjeti.

»Daj, zgani se in prevzemi banko!«

»Kaj naj prevzamem?« Tine ne ve, kaj hočejo od njega, dokler mu ne dopovedo, da mora, če je pošten »fucar«, sedaj začeti igro sam.

Ne kaže mu drugega, če noče pri fantih, ki

igrajo, obveljati za šlevo in strahopetnega skopuha, ki je priigrall nekaj dinarjev, pa jih že nese domov na kupček.

»Igraj!« ga vzpodbuja tudi Slavec.

In Tine igra. Svoje štiri dinarje položi kot začetek. Zdaj je »bankar« on.

»Mož!«

»Mož oba!«

Kaj, je res tako srečno vrgel?

»Poberi ali pa napovej banko! Kaj se obotavljaš?!«

»Banka!« napove Tine plaho.

Na tleh pred Tinetovimi nogami že leži pri že dobljenih in zdaj na »banko« igranih osmih dinarjev novih osem, skupaj šestnajst dinarjev. Vsi bodo njegovi, če vrže »moža«. V tovarni morajo fantje njegovih let delati za ta denar celih osem ur, on pa jih bo »zaslužil« z enim samim srečnim metom, pomisli Tine in vrže dinarja kvišku. In ko padeta na zemljo komaj četrt metra vsaksebi, razlči, da je zadel.

»Moža! Oba moža!« vzklika.

»Napovej banko!« ga vzpodbuja Slavec.

»Hm,« postaja Tine neodločen. Denar, razen svojih osnovnih štirih dinarjev lahko pobere. Dvanajst čistih dinarjev, trikrat več, kolikor je večeraj zaslužil z razkladanjem vreč pri Cupniku.

Če napove »banko«, bo pred njim na tleh dvaintrideset dinarjev!

In če zadane, jih bo lahko osemindvajset pobral!

Toda, ali bo imel tudi tretjič srečo?

Morebiti?

Ali gotovost je gotovost!

In gotovost je teh dvanajst dinarjev, ki so že njegovi. Pobral jih bo.

»Figar«, se oglašajo nekateri, ko Tine pobira priigrani denar in pusti na tleh samo »semex«, štiri dinarje za nadaljevanje igre.

»Bo kdo stavil?« vprašuje.

»Bi rad že odpetal?« se nekdo posmehne in vrže pred Tineta svoje štiri dinarje.

Tine vrže.

»Ho, prav ti je!« se oglašajo iz kroga, tako da Tine prvi hip misli, da je vrgel »cifri«. Sele ko vidi, da je vrgel oba »moža«, razume privošljivost soigralcev. Ko bi prej nadaljeval »banko«, bi lahko zdaj pobral osemindvajset dinarjev. S tistimi, ki jih je priigrall bi imel že dvainpetdeset dinarjev brez mamnih, ki jih je vzel in ki jih ji bo lahko zdaj mirne duše vrnil, saj ima v žepu še šestintrideset priigranih dinarjev. A lahko bi jih imel še šestnajst več.

Zares neumen je bil!

Toda zvoniti po toči, je prepozno.

»Boš pobral tudi te?« se posmehne prejšnji, ker je svoj denar že izgubil. Najbrž se kesa, ker je mislil, da Tine ne bo tretjič vrgel na oba moža. Zato je tudi stavil. Trikrat zapovrstjo zadenejo le redki. To je že sreča. A še večja in še manj verjetna je, če kdo zadane štirikrat zapored. Zato posmehljivec stavi tudi tokrat vseh osem dinarjev, da bi dobil svoje štiri nazaj in priigrall še Tinetove.

Na tleh je zopet šestnajst dinarjev.

»Vrzi!«

Tine vrže in zopet zadane.

Mrmrajoče občudovanje zajame ves krog.

»Za vraga, štirikrat zapored!«

»To je nemogoče!« ne verjame samo oni, ki je izgubil celih dvanajst dinarjev. »Pokaži, če nimaš toplarja,« iztrga iz Tinetovih rok oba dinarja v veri, da bo odkril v Tinetu goljufa, ki se poslužuje »toplarjev«, kakor pravijo z nemško spačenko goljufivemu dinarju, ki ga lahko napraviš v tovarni tako, da ga na številčni strani odpiliš in prav tako storiš z drugim dinarjem, nato pa oba pazljivo zvariš in dobiš dinar z dvema »možema«, ki ga potem lahko, če si spreten goljuf in če so soigralci nepazljivi, uporabiš, kadar je »banka« že visoka in kadar se bojiš, da boš vrgel obe »cifri« in izgubil.

Toda Tine nima takega dinarja. Vsi lahko ugotove, da igra pošteno.

»Potem pusti še enkrat banko,« malodane zahteva neverni Tomaž.

»Prav, naj bo! Banka!« privoli Tine, poln nena-dejanega zaupanja vase in v igralsko srečo.

Ob dnevu krvodajalcev Človek – človeku

Cetrty junij je dan krvodajalcev. Ob 10-letnici ustanovitve transfuzijske službe po vojni je bil ta dan izbran kot praznik krvodajalstva. Ob tem dnevu se moramo zavedati, kakšnega pomena je prostovoljno krvodajalstvo, katerega osnove so človečnost in človekova solidarnost do bližnjega, ki je potreben krvi. Ni malo ljudi, ki jim je podarjena kri rešila življenje. Marsikateri, ki je ostal po hudi poškodbi, operaciji ali bolezni živ, je lahko hvaležen nekemu, ki je daroval kri – sočloveku.

Človek je že do nekdaj poskušal zaustaviti krvavitev in nadomestiti izgubljeno kri. Z razvojem medicinske znanosti se je razvilo tudi znanje najdobjih in zelo pomembnih dogajanj v zvezi z uporabo krvi kot zdravila.

Leta 1818 je prvič uspelo nadoknaditi izgubljeno kri s krvjo drugega človeka.

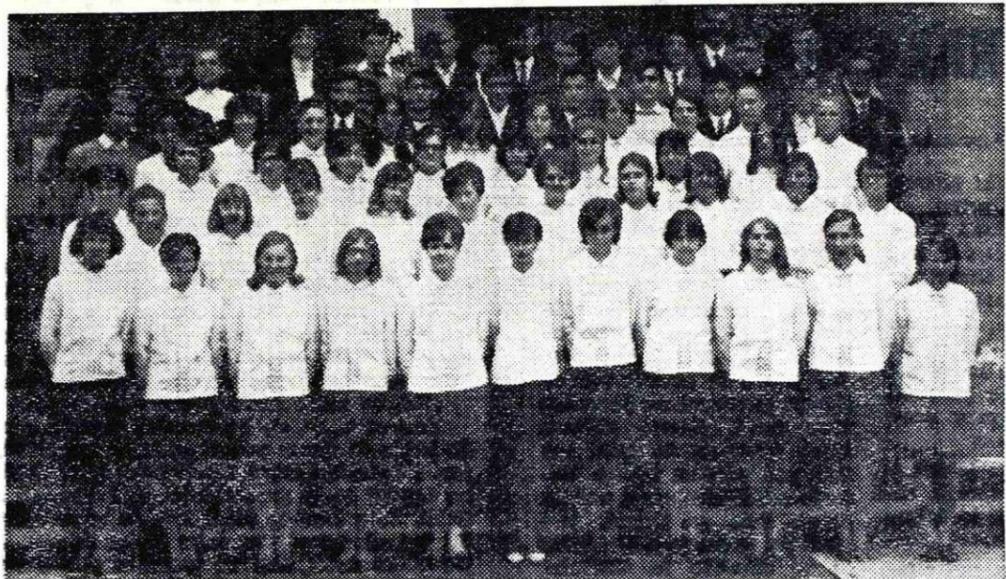
Sele leta 1900 z odkritjem krvnih skupin začel biti transfuzija krvi nenevarno, uspešno sredstvo pri zdravljenju. Danes se je uporaba krvi kot zdravila zelo razširila in to upravičeno, kajti uspehi niso majhni.

V zvezi s tem pa so se seveda povečale tudi potrebe po krvi. Pri nas je leta 1953 prevzel Rdeči križ važno nalogo organizacije zbiranja krvi na osnovi prostovoljnega krvodajalstva, kar najbolj ustreza našemu družbenemu sistemu. Ta naloga, ki jo RK uspešno vodi ob bolj ali manj dobrem sodelovanju občinskih organov in družbeno-političnih organizacij, postaja vse bolj važna. Nujno je torej, da postane krvodajalstvo ne samo stvar zdravstvenih delavcev in RK, ampak vseh nas. Zalostne so ugotovitve, da nekateri ljudje nimajo razumevanja za prostovoljno krvodajalstvo in jih spreletavajo razni predsodki, ki so plod neosnovanih čenč. Kdor daruje kri, jo daruje sočloveku v stiski, to naj nam bo najvažnejše.

Krvodajalstvo se kljub množici problemov razvija in širi svoje veje med ljudi. To nam lahko povedo naslednje številke: leta 1953 je okrog 20.000 ljudi darovalo 4.500 litrov krvi, leta 1966 pa že okrog 71.000 ljudi 20.500 litrov krvi.

Cetrty junij naj ne bo edini dan, ko se moramo vsi ljudje spomniti krvodajalcev in pomembnosti darovanja krvi. Vsak dan se spomnimo tega, vsako leto pa praznujmo, bodimo hvaležni tistim, ki so nam darovali kri in ponosni nase, če smo darovali svojo kri sočloveku.

Uspeh mladinskega pevskega zbora srednjih šol

Srednješolski pevski zbor z Jesenic, ki ima svoj sedež na gimnaziji Jesenice, je čedalje bolj aktiven. Pod prizadevnim vodstvom Janka Pribošiča si utira pot v širši slovenski in jugoslovanski prostor. V zadnjem času je njegova kvaliteta dosegla takšno stopnjo, da se zbor more meriti z najboljšimi mladinskimi pevskimi zbori v Sloveniji.

V letošnji pomladi je zbor prejel povabilo za nastop v Varaždinu. To mesto namreč v letošnjem letu praznuje 140-letnico glasbene šole; pokrovitelj vsem številnim proslavam v Varaždinu je predsednik republike tovariš Tito. V okviru proslav je v treh dneh, od 24. do 26. maja, torej prav za dan mladosti, nastopilo 36 glasbenih skupin, od tega 34 iz SR Hrvatske ter pevski zbor iz Drven-

te v Bosni ter naš srednješolski zbor kot gosta. Že ta velika revija in tudi pokroviteljstvo kažeta na to, da je to pot naš pevski zbor nastopal v dovolj hudi konkurenci in da že povabilo samo daje priznanje njegovi kvaliteti.

Revija je bila dobro organizirana. Naši pevci so imeli občutek, da vse mesto diha s tem kulturnim dogodkom, ki je v teh dneh razgibaval varaždinsko prebivalstvo. Imeli so pa tudi občutek, da tem prebivalcem kultura mnogo pomeni, saj so za to revijo žrtvovali velika finančna sredstva. Pevci so nastopali v prekrasni dvorani tamkajšnjega gledališča. Dvorana je tako akustična kot si je vsak dirigent le more želeči.

Jeseniški zbor je slovensko glasbeno literaturo predstavil s tremi pesmimi: Najprej je

bil na vrsti Gallus iz renesančne dobe s pesmijo Ecce quomodo moritur iustus. Za tem romantična Jenkova pesem Lipa zelenela je in končno Arničeva kompozicija Manzanares. Naši pevci so bili prevzeti od veličastnega okolja, vsi so se strinjali v mnenju, da v tako čudoviti in tako akustični dvorani še niso prepevali. Zato tudi uspeh ni izostal. Občinstvo je naše pevce nagradilo s prisrčnim aplavzom. S svojim nastopom so vzbudili tudi pozornost pri snemalni ekipi Radia Zagreb, ki za zdaj povabila na snemanje za dvajsetminutni program RTV Zagreb. Seveda se bodo naši pevci temu povabilu z veseljem odzvali, razen tega pa bodo v Varaždinu, tem prijetnem mestu cvetja in baroka, gostovali tudi prihodnje leto.

Za ta nastop, ki bo našim pevcem gotovo ostal še dolgo v spominu, je zbor dobil enotne koncertne obleke, kar je seveda pomenilo spodbudo za nastopajočce. Sredstva za te obleke, ki za zdaj še niso popolne in jih bo treba še dopolnjevati, so prispevale vse družbeno-politične organizacije v Jesenic. To je prav in vsem tem gre zahvala za prispevek. Kajti vedno bolj čutimo, da je ta pevski zbor kulturni predstavnik vsega našega mesta. In če bo zbor tudi užival podporo tega mesta, potem se lahko od njega nadejamo še novih uspehov.

Z XI. srečanja dramskih skupin Slovenije

Rad se spominjam VIII. srečanja dramskih skupin Slovenije, ki je bilo pred tremi leti v dvorani jeseniškega gledališča. Takrat so doživeli amaterski gledališniki iz različnih krajev naše ožje domovine in Belgije na Jesenicah pravo zmagovalstvo. Avditorij je bil na vseh predstavah nabit poln hvaležnega in navdušenega občinstva. Kaj takega jeseniško gledališče do takrat še ni doživelo. Vstopnice so bile razgrabljene in pred blagajniškim oknom ter v upravi so se odvijali iz dneva v dan žolčni prepiri, ker so mnogi ostali zunaj zaradi prepolne dvorane...

Jesenice so letos spet gostitelj slovenskim gledališkim amaterjem, ki so prišli na XI. srečanje. Žal obisk vsaj pri prvih treh predstavah ni bil takšen kot pred tremi leti. Dvorana sicer ni bila nikdar prazna, vendar polna pa tudi ne.

Srečanje sta otvorila v ponedeljek zvečer predsednik Zveze kulturno prosvetnih organizacij naše občine Joža Varl in tajnik republiškega

sveta Zveze kulturno prosvetnih organizacij Martin Zakonjšek.

Kot prva skupina se je prisotnemu občinstvu predstavila amaterska gledališka družina Slava Klavara iz Maribora s tremi enodejankami pod skupnim naslovom Rod, ljubezen in smeh.

Ta tri kratka in nezahtevna odrska dela so uprizorili mariborski amaterji v počastitev stoletnice Dramatičnega društva. Napisali so jih v drugi polovici preteklega stoletja Josip Ogrinec, Miroslav Vilhar in Anton Medved. Tudi uprizoritev je stremela za tem, da bi vzbudila vtis igralskega nastopa ljubiteljev gledališke igre iz čitalniškega obdobja. Delno jim je to uspelo, delno pa ne in zato celotna predstava ni pustila globljega vtisa. Brez škode bi lahko tudi odpadli glasbeni vložki, kateri so izvajalcem tu in tam povzročali nepotrebne težave. Prepričan sem, da bi prizadevni gledališniki iz Maribora doživeli večji uspeh, če bi nastopili s kakšnim drugim delom, saj jih poznamo kot ze-

lo kvalitetni ansambel.

V torek smo lahko videli kar dve predstavi. Popoldan so se nam predstavili člani mladinske gimnazijske sekcije pri gledališču Svoboda Center iz Trbovelj. Prav prijetno so zaigrali komedijo Marcela Francka Sreča na upanje. Sicer ne preveč zahtevno delo, je ob solidni interpretaciji predvsem Brede Češnovarjeve v vlogi matere Gabrielle, dve uri kar dobro zabavalo prisotno občinstvo.

Zvečer je uprizorila dramska sekcija DPD Svoboda iz Postojne Cankarjevega Kralja na Betajnovi. Ta zahtevna drama potrebuje več dobrih igralcev, predvsem pa močnega interpretatorja za vlogo Kantorja. Tega je dobro odigral Jože Škodič. Pri ostalih glavnih vlogah, z izjemo Nine, ki jo je igrala Milojka Zec, so bili interpreti precej patetični, kar je nekoliko motilo sicer dober potek predstave. Vendar lahko kljub omenjeni pomanjkljivosti šte. jemo to uprizoritev za pomemben uspeh prizadevnih in sposobnih gledališnikov iz Postojne.

Te tri predstave smo lahko videli do zaključka našega tednika. Zato ni mogoče podati mnenja o kvalitetni ravni celotnega srečanja, ker si bomo šest predstav še lahko ogledali. Nedvomno bo tudi letošnje XI. srečanje slovenskih gledaliških amaterjev pokazalo, kakšno je današnje stanje naše amaterske kulturne dejavnosti na tem pomembnem področju. K.

Zakaj tako majhen odziv jeseniških šol

V dneh od 18. do 29. maja sta DPD Svoboda Tone Cufar in tehniški muzej Železarne, oddelek delavskega gibanja in NOB, organizirala v mali dvorani Delavskega doma na Jesenicah zgodovinsko-dokumentarno razstavo pod naslovom KOROŠKA V BORBI 1941-1945. Čez dve sto slik, dokumentov in drugih eksponatov je prikazovalo razvoj narodnoosvobodilnega gibanja na Koroškem. Zelo nazoren prikaz zgodovinskega obdobja z opi-

som posameznih razvojnih dob, kot nalašč prirejeno za pouk učencem vseh šol in skoraj vseh razredov, da na zelo nazoren način spoznajo, namesto v razredu, v razstavnem prostoru delček naše narodnoosvobodilne borbe. Namesto s suhimi besedami v razredu, bi učitelj v razstavnem prostoru lahko mnogo bolj nazorno in prepričevalno podal učno snov o borbi Koroških Slovencev med NOB. To so nekateri (Nadalj. na 10. strani)

S skupščine občine Jesenice

Kruh — da, promet — ne

V petek, 31. maja je bila 13. skupna seja obeh zborov skupščine občine Jesenice, na kateri so odborniki razpravljali in sklepali kar o 12 točkah dnevnega reda.

Strinjali so se, da občina prevzame ustanoviteljske pravice do klimatskega zdravilišča in mladinskega okrevališča Franc Rozman v Gozd Martuljku, ker je bilo sprejetjem zakona junija 1966 odpravljeno zdraviljenje na račun socialnega zavarovanja. Zato je nujno, da se zdravilišče v celoti vključi v turistično dejavnost in zato so se odborniki tudi strinjali, da se le-to pripoji k prometnemu podjetju Ljubljana transport — PE Jesenice. Le na ta način bi zmogli tudi vrsto nujnih preureditev in popravil, tako da bi hotel ustrezal zahtevam B kategorije. Kot je bilo na seji rečeno, naj bi takoj začeli z nekaterimi deli, predvsem z urejanjem glavne stavbe in okolice, ureditvijo kampinga, popravilom dovodne ceste in pa ureditvijo ogrevanja. Odborniki so se tudi strinjali, da se otološki oddelk Zdravstvenega doma Kranj pripoji k splošni bolnici Jesenice. V predlogu je bilo rečeno, da je oddelk za to območje potreben, ker otološka klinika v Ljubljani ni v stanju sprejeti vseh bolnikov.

Odborniki so se strinjali tudi s predlogom za povečanje cen kruha. V bodoče bo tako kilogram belega kruha 2,25 N din, kilogram črnega kruha pa 1,45 N din. Po informaciji bomo v Sloveniji s takim cenami nekje v središču, to se pravi v višini republiškega povprečja. Pač pa so zavrnili predlog za višje tarife v mestnem potniškem prometu, ker so odborniki ugotavljali določena odstopanja oz. nezorazmerno povečanje. Nihče tudi ni znal točno obrazložiti, kako se določajo cene v prometu, niti zakaj so take razlike. Ker odborniki niso dobili odgovora na nekatere pripombe in vprašanja, ker se niso mogli sporazumeti za drugačen predlog, bodo o tem razpravljali na eni od prihodnjih sej skupščine občine.

Razpravljali so tudi o nekaterih drugih zadevah. Potrdili so predlog odloka o premijah za kravje mleko za letošnje leto. Delovne organizacije, ki same ali v kooperaciji proizvajajo mleko, so namreč deležne posebne premije v višini 0,10 N din iz sredstev proračuna SRS, vendar le v primeru, če enako premijo potrdi tudi posamezna občina. Potrdili so odlok o zaključnem računu občine Jesenice za lansko leto, prav tako pa tudi predlog odloka o potrditvi zazidalnega načrta za Lipce III, kjer je predvidena gradnja 19 visokoprtiličnih in 7 prtiličnih hišic. Odlok pa so potrdili s pogojem, da se skupščina občine

Jesenice odreče prispevku, graditelji tega naselja pa pogodbeno obvezajo, da komunalne naprave uredijo sami v skladu z ureditvenim načrtom.

Počitniški dom »Mecenov gaj« v Gozd Martuljku so glede na izgubo v lanskem letu in ker dom obratuje le pet mesecev letno, oprostili obračunavanja amortizacije, ne pa tudi plačila obresti od poslovnega sklada.

Odborniki so se strinjali, da se trgovskemu podjetju Delikatosa Jesenice s pogodbo odda zemljišče v Mojstrani, kjer naj bi gradili samopostrežno trgovino, kar je tudi v skladu z urbanističnim načrtom razvoja kraja.

Strinjali so se tudi z izdajo poroštvene izjave podjetju Jesenice transport za najetje kredita, s katerim nameravajo kupiti štiri tovornjake. Kredit naj bi omenjeno podjetje dobilo pri Gorenjski kreditni banki pod pogoji, ki jih omenjena banka pač postavlja. V zadnji točki dnevnega reda pa so razpravljali še o nekaterih razrešitvah in imenovanjih. Med drugim so razrešili Karla Frančeškina — vršilca dolžnosti načelnika oddelka za gospodarstvo, gradbene in komunalne zadeve skupščine občine Jesenice, ker odhaja na novo delovno mesto. Na njegovo mesto pa so imenovali Zareta Klinčeva, diplomiranega ekonomista in dosedanjega vodja referata za plan, analize in statistiko pri skupščini občine Jesenice. T. L.

Ob zaključku meseca čistoče na Jesenicah

V sredo, 29. maja letos se je sestala komisija, ki je bila zadolžena, da izvede akcijo meseca čistoče na Jesenicah. Komisija je začela s svojim delom že pred prvomajskimi prazniki in se takoj po prevzemu naloge sestala s predstavniki nekaterih krajevnih skupnosti in prek njih s predsedniki hišnih svetov. Večina občanov je pokazala veliko razumevanja do programa, ki ga je pred njih postavila komisija in so se takoj organizirano in zavzeto vključili v delo. Povsod so s prebivalci sodelovali tudi člani Hortikulturnega in Turističnega društva.

Ko je komisija pregledovala zbrane podatke, je ugotovila, da je bilo izvedenih več akcij z namenom in željo, dati kraju lepši in privlačnejši izgled. Očiščene in popravljene so bile vse ceste skozi posamezna naselja in številne stranske poti ter sprehajalne steze in posute s peskom. Obnovili so zanemarjene zelenice, uredili cvetlične grede, zasadili več vrst okrasnega grmičevja in drevja. Ponekod so odstranili že več let staro navlako in odpeljali kupe smeti, podrli stare kozolce in plotove ter odstranili še marsikaj, kar je bilo že dolgo kamen spotike, tako v posameznih naseljih kot v mestu. Prav povsod so se občani trudili in opravili precej prostovoljnega dela. Uspeh je vidnejši tam, kjer je bila akcija bolje organizirana. Komisija je ugotovila, da velja to predvsem za Hrušico, Kranjsko goro in Podmežakljo. Čeprav je mesec čistoče že mimo, imajo še marsikaj v načrtu. V Kranjski gori se pripravljajo na obsežno akcijo popravila ceste Kranjska gora — Vršič. Kot vedno doslej bo tudi ob tej priliki pomagala mladina in vojska. Na Hrušici pa so sklenili, da bo skrb za čistočo naselja postala stalna oblika dela tudi v bodoče. Podmežakljo pa bodo pismeno opozorili vse starše, da naj vplivajo na otroke, da ne bi delali škode

na obnovljenih zelenicah, da bi pazili na red in čistočo povsod, saj je bilo vložena precej truda, da so v naselju vzpostavili red.

Komisija pa ni bila zadovoljna s sedanjim stanjem v samem mestu. Ugotovila je, da so naše ceste res nekoliko bolj čiste, vendar pa ne take, kot bi želeli. Se vedno se najdejo ljudje, ki nimajo do reda in čistoče v našem mestu prav nobenega poslušanja, brezbrizno mečejo po tleh papir in druge odpadke, stopajo na komaj ozelenelo travo in trgajo prvo cvetje v javnih nasadih. Tako so npr. poruvali in odnesli večje število pred kratkim posajenih vrtnic. To so mogli napraviti le brezvestni in breznačajni ljudje.

Zato komisija prosi vse občane, zlasti pa prebivalce mesta Jesenic, da se prizadevajo, da bi bile naše ceste, ulice, zelenice, cvetlične grede in javni nasadi dokaz, da tu živijo kulturni ljudje. Naj nas ne zavaja prah, tega sram ni treba sramovati, sram pa nas je lahko nesnažnih cest, zanemarjenih ulic, poškodovanih nasadov in še marsičesa, ki ni v ponos ne mestu in ne prebivalcem. Da bi bilo naše mesto lepše, smo dolžni skrbeti vsi, ki v njem živimo. Kako malo dobre volje bi bilo treba, pa bi bil vsak mesec čistoče odveč.

Povišanje tarif v mestnem prometu

Vsaka podražitev, pa še tako upravičena, negativno vpliva na ljudi oz. ima določene čustvene reakcije med ljudmi. Ker je bilo na zadnji seji obeh zborov SOB Jesenice predloženo tudi povišanje tarif v mestnem potniškem prometu, kar je naletelo tudi na določeno reakcijo med ljudmi, smo prosili direktorja Ljubljana transporta, PE Jesenice Vitomira Ravhekarja in referenta za plan in analize Fileja za obrazložitev in vzroke podražitev.

»Vsa prometna podjetja na Slovenskem so v soglasju z republiški organi za cene z 12.5. podražile cene v medkrajevnem prometu. To smo naredili tudi mi, vendar pa ostane še nerešeno vprašanje lokalnega oz. mestnega prometa, to so v našem primeru lokalne proge Moste—Jesenice—Rateče in Jesenice—Planina oz. Blejska Dobrava. Kljub temu, da smo v tem času dobili dodatne obremenitve (cestne takse, dražje gorivo, usluže idr.), so prevozne cene od septembra 1965 nespremenjene. V kolektivu smo se lotili tudi notranjih prihrankov, tako polovico delovne obleke — uniforme mora delavec plačati sam (prej vse podjetje), znižali smo ceno prevoženih kilometrov za privatna vozila, telefonsko naročnino za telefone na domovih, ki so službeno potrebni, plačujejo delavci sami itd. Kljub vsemu pa je podražitev neizogibna, če upoštevamo samo novo obremenitev podjetja z občinsko cestno takso, ki znaša 12.5 S din za prevožen kilometer. Naša občina bo poleg radovljiške letno dobila okrog 11 milijonov S din za vzdrževanje cest II. in III. reda in se zavedamo, da če se bo npr. s temi sredstvi uredila cesta v Vrata in izboljšala cesta v Planino, da bomo lahko odpirali še več prog, s tem pa se bo tudi prispevek občini večal. Naš predlog za povišanje tarif v mestnem prometu je bil sicer na zadnji seji SOB odložen s pripombo, da naj se dopolnijo izračuni, čeprav smo vse izračune predložili pristojni upravni službi,« nam je za uvod povedal direktor Ravhekar.

»Odstotek podražitve,« je nadaljeval tov. Filej, »smo dobili na podlagi izračuna števila prepeljanih potnikov po posameznih cenah in relacijah, koliko potnikov se bo prepeljalo po novih, predlaganih cenah in kolikokrat se stara cena nahaja v ceni novega predloga tarife. Na ta način se potniki po starih cenah razvrščeni v nove cene, izračunan je mesečni inkaso po novih in starih cenah in tako ugotovljen odstotek poprečnega povišanja, ki znaša 23 %.

Menimo, da je to najbolj realno, čeprav se povišanje na posameznih relacijah giblje med 0 in 66 %. Cenik je izdelan tako, da je ena cena upoštevana do oddaljenosti treh kilometrov, nad tremi kilometri je naslednja itd. — Zato je tudi razlika v ceni npr. Koroška Bela—Železarna in Javornik—Železarna. Razmišljali smo tudi že o čim bolj pohenjenih cenah, o avtomatskem plačevanju veznih kart idr., vendar je to dalj-

ši proces, ki zahteva stalno spremljanje frekvence na posameznih relacijah in drugo. Poudaril bi tudi to, da tam, kjer so občine določile enotne mestne prevozne cene, kar mi prav gotovo ne želimo, tudi občine pokrivajo eventualno izgubo. Tako smo edino mi na relaciji Moste—Rateče ostali pri starih cenah, vsa ostala podjetja pa so jih že uskladila z republiški cenami,« je dopolnil razgovor tov. Filej.

»Ne glede na to, da moramo podražitev za mestni promet z izračuni še enkrat predložiti SOB Jesenice v potrditev,« je dopolnil razgovor direktor, »bi lahko s 1. junijem spremenili cene mesečnih vozovnic glede na splošno podražitev, kar je stvar prevoznika. To nismo naredili, ne zato, ker smo preveč rentabilni ali imamo preveč denarja, pač pa zato, ker bi s tem nastal večji problem, če bi podražili mesečne vozovnice ali jih omejevali na določeno število voženj. S tem bi namreč zelo prizadeli mnogo ljudi, ki se morajo v službo voziti z avtobusom. Naš kolektiv tega ne želi, čeprav bomo tudi pri mesečnih vozovnicah naredili manjše korekture, predvsem pa v ceno vključili 12.5 S din cestne takse, ker zanjo praktično nimamo kritja drugje. Zavedamo se, da je to neprijetno ob tem, da osebni dohodki ne naraščajo, vendar pa računamo, da bodo vozači te minimalne korekture sprejeli z razumevanjem. Poskušali bomo naš voznik park čimbolje izkoristiti, predvsem v prometnih konicah, za kar bi še posebej prosili razumevanja koristnike prevoznih uslug, da se bomo lahko do skrajnosti izogibali bistvenih podražitev mesečnih vozovnic.«

Ob koncu razgovora so nam povedali, da bodo ob sobotah po 15. juniju odprli novo turistično avtobusno krožno progo Jesenice—Beljak—Trbiž—Jesenice, če bo vsaj 20 prijav, ki jih bo sprejemala njihova prometna pisarna in turistični biro. Cena voznje bo 22 N din, avtobus pa bo predvidoma odhajal z Jesenic ob 6.15 uri in se vračal ob 17.45 uri. Postanek bo imel v Beljaku okrog štiri ure in v Trbižu okrog dve uri. Ob vsem tem pa progja Jesenice—Trbiž—Jesenice ostane nespremenjena.

S 15. junijem bodo v sobotah in nedeljah oz. pred prazniki in na praznike odprli dodatno progjo Kranjska gora—Jesenice s predvidenim odhodom iz Kranjske gore med 23. in 24. uro. Razmišljajo pa tudi o drugih možnostih.

SOLA ZA ZDRAVSTVENE DELAVCE JESENICE,
C. Maršala Tita 113

razpisuje

vpis v I. letnik štiriletne šole za šolsko leto 1968/69
V oddelek za medicinske sestre ambulantno-bolnične smeri bomo sprejeli 26 učencev in učenk.

Pogoji za sprejem v šolo so:

- da je kandidat (-inja) uspešno dokončal (-a) osnovno šolo,
- da ni starejši (-a) od 17 let,
- da je telesno in duševno zdrav (-a),
- da bo uspešno opravil (-a) sprejemni izpit iz slovenskega jezika in matematike.

Prošnje na obrazcu DZS 1,20, kolkovane s kolekom za 0,50 N-din, bomo sprejemali do 22. junija 1968.

Prošnji priložite naslednje priloge:

1. spričevalo o dovršeni osnovni šoli,
2. mnenje osnovne šole,
3. rojstni list,
4. izjavo staršev o vzdrževanju med šolanjem,
5. zdravniško spričevalo in
6. frankirano kuverto s točnim naslovom prosilca (-ke).

K sprejemnemu izpitu naj pridejo vsi prijavljeni kandidati dne 25. junija ob 8. uri in to brez posebnega obvestila šole.

Ker si morajo kandidati preskrbeti kompletno delovno obleko za vsa štiri leta šolanja, morajo takoj ob sprejemu v šolo vplačati 350 N-din.

Ravnateljstvo

**TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA
METALURŠKE IN STROJNE STROKE
PRI ŽELEZARSKEM IZOBRAŽEVALNEM CENTRU
JESENICE — objavlja**

R A Z P I S

za vpis učencev v I. letnik šolskega leta 1968/69 za naslednje oblike šolanja:

I. ODDELKI ZA MLADINO:

za poklic metalurški tehnik — sprejem dne 26. junija 1968 ob 7. uri

za poklic strojni tehnik — sprejem dne 26. junija 1968 ob 7. uri

Ce bodo prosta mesta, bo objavljen naknaden razpis.

Pogoji za vpis so:

- uspešno končan 8. razred osnovne šole,
- starost do 18 let,
- dobro telesno in duševno zdravje,
- uspešno opravljen pismeni preizkus znanja iz slovensčine in matematike.

Prijava za sprejem:

— prošnjo, kolkovano z 0,50 N din, je potrebno poslati na ravnateljstvo šole do 25. junija 1968. K njej je potrebno priložiti:

- spričevalo o osnovni šoli,
- rojstni list,
- mnenje šole,
- kratek življenjepis,
- 2 znamki po 0,50 N din.

Pri pismenem preizkusu znanja boste potrebovali pisalni pribor. Komisija za izbor bo obvestila kandidate še na dan sprejema, kdo je izpolnil pogoje za vpis. Sprejeti bodo hkrati dobili pismena navodila za prihod v šolo.

Oddaljeni imajo možnost bivanja v šolskem internatu. Mesečna oskrbovalnina znaša 270 N din. Za sprejem v dom morajo zainteresenti poslati posebno vlogo na upravo doma.

II. ODDELKI ZA ODRASLE:

za poklic metalurški tehnik — prijava do 4. julija 1968

za poklic strojni tehnik — prijava do 4. 7. 1968

Pogoji za sprejem so:

- uspešno dokončana ustreza poklicna šola,
- stalno delovno razmerje kandidata,
- redno plačevanje mesečne šolnine.

Prijava je potrebno poslati na ravnateljstvo šole in priložiti:

- prošnjo za sprejem, kolkovano z 0,50 N din,
- spričevalo o zaključnem izpitu na poklicni šoli,
- izjava o rednem plačevanju šolnine za mesec naprej ne glede ali plača sam ali podjetje,
- rojstni list,
- potrdilo, da je v stalnem delovnem razmerju,
- 2 znamki po 0,50 N din.

Šolanje traja 3 leta. Pouk je organiziran štirikrat na teden popoldne od 15.20 do 20.25 po 6 ur skupaj, tedensko 24 ur.

Informacije daje tajništvo šole.

Ravnateljstvo tehniške srednje šole

Razstava risb učencev osnovnih šol

V sredo, 5. t. m. so s kratkim kulturno-umetniškim programom v mali dvorani Delavskega doma na Jesenicah odprli letos že sedmo razstavo v tem letu, DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice in občinski center klubov OZN Jesenice sta pripravila razstavo risb učencev osnovnih šol Tone Čufar, Prežihov Vranc in Koroške Bele na temo Mir, prijateljstvo in humanost.

Učenci osnovnih šol v različnih slikarskih tehnikah, od praskanj in lepljenk, do čistih grafičnih tehnik s svojim otroškim izrazom prikazujejo, kaj čutijo ob naslovni temi Mir, prijateljstvo in humanost. Na to temo je namreč občinski center klubov OZN Jesenice lansko jesen, ob obletnici ustanovitve Organizacije združenih narodov, razpisal natečaj med učenci osnovnih šol.

Razstava bo odprta vsak dan od 9. do 12. in od 14. do 19. ure, do vključno 12. junija.

Zakaj tako majhen odziv jeseniških šol

(Nadalj. iz 8. strani)

učitelji tudi naredili. Sami so razlagali ob slikah in dokumentih učno snov ali pa so isto ob navzočnosti učitelja razlagali učenci sami.

Kljub tem pozitivnim pojavom pa je bil odziv naših šol tako majhen, da je vreden graje, čeprav so bile vse šole obveščene o razstavi. Še toliko bolj, ker vemo, koliko truda in prizadevanja je potrebno za pripravo take razstave in zato, ker imajo naše šole le enkrat ali dvakrat na leto možnost zgodovinsko-dokumentarne razstave vključiti v svoj učno-vzgojni program.

Zakaj je na primer lahko osnovna šola Tone Čufar pripeljala na razstavo dvanajst razredov, vse ostale šole pa niti enega. Ali res samo na tej šoli znajo pravilno ceniti take oblike kot najbolj aktivne oblike učno-vzgojnega dela? Ali za ostale šole res teh nekaj korakov do razstavnega prostora, po varni cesti, pomeni oviro za slab odziv? Ali je vzrok v preobremenjenosti šol ali v odnosu učiteljstva do takih oblik učno-vzgojnega dela ali v komodnosti ali kje drugje?

Prav bi bilo, da bi pristojni šolski organi tudi grajali tak odnos šol do aktivnih in nazornih oblik pouka narodnoosvobodilne borbe in da bi vodstva šol in predvsem zgodovinarji na teh šolah večkrat pogledali, kaj pravi učni načrt, ki je pravzaprav zakon za šolnike, o takih oblikah dela in sploh o obiskovanju takih in podobnih razstav.

OBVESTILO

Železarna Jesenice bo v letošnji počitniški sezoni sprejemala določeno število dijakov oz. študentov na delo v proizvodne obrate.

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- da so stari najmanj 16 let,
- da so zdravi in sposobni za fizično delo,
- da se bodo v času zaposlitve podredili veljavnemu delovnemu redu Železarne.

Sprejem na počitniško delo bo vsakega 1. in 15. v mesecu in sicer vključno od 17. junija do 15. avgusta 1968. Kandidati naj prinesejo s seboj zdravstveno izkaznico.

Ker je število delovnih mest za ženske zelo omejeno, bodo imele prednost pri sprejemu starejše kandidatke.

Kadrovski sektor

POKLICNA INDUSTRIJSKA SOLA PRI ŽELEZARSKEM IZOBRAŽEVALNEM CENTRU JESENICE — objavlja

R A Z P I S

za vpis učencev v I. letnik šolskega leta 1968/69 za učenje naslednjih poklicev:

- topilec (metalurški),
- ključavničar,
- varilec,
- električar,
- kovinostrugar,
- vodovodni instalater.

Sprejem za vse navedene poklice bo 2. 7. 1968 ob 8. uri na šoli. Naknaden vpis za prosta mesta za navedene poklice bo 9. 7. 1968 ob 8. uri.

Pogoji za vpis so:

- z uspehom končan osmi razred osnovne šole; izjemoma bodo sprejeti za topilce tudi učenci, ki so dovršili le sedmi razred s tem, da bodo imeli v I. letniku najprej pouk iz snovi 8. razreda osnovne šole po programu za odrasle, nakar bodo šele redno vpisani in nadaljevali šolanje.

Pogojno se lahko vpišejo tudi tisti, ki imajo popravne izpite in jih bodo opravili v jesenskem roku.

- starost do 18 let,
- dobro telesno in duševno zdravje,
- če bo prijavljencev več kot jih bo mogoče sprejeti za določen poklic, opravljajo ti pismeni preizkus iz matematike in ročnih spretnosti. (S seboj prinesite pisalni pribor.) Komisija bo obvestila že na dan sprejema, kdo izmed prijavljencev izpolnjuje pogoje za vpis. Sprejeti bodo hkrati dobili pismena navodila za prihod v šolo.
- prednost pri sprejemu imajo topilci,
- šolanje za vse poklice traja tri leta,
- možnost nadaljevanja šolanja v TSS — oddelki za odrasle.

Ugodnosti sprejetih učencev:

- učenci prejemaajo mesečno nagrado. Višina se določa glede na leto učenja, dosežen ob vsaki redovalni konferenci, da ni nepravilnih izostankov in posebne pogoje tistega, ki priznava nagrado. V okviru navedenih meril so razponi nagrad naslednji:

- za topilce od 100 do 300 N din,
- za vse ostale poklice od 70 do 260 N din,
- dodatno nagrado dobijo še prizadevni učenci glede vrednosti opravljenega dela pri praktičnem pouku v šolskih delavnicah,
- vsak prejme v treh letih učenja tri delovne obleke,
- Železarna jamči zaposlitev vsem topilcem po končani šoli,
- oddaljeni imajo možnost bivanja v šolskem internatu z mesečno oskrbovalnino 252 N din. Interesenti morajo poslati še posebno vlogo na upravo doma za sprejem,
- mesečno 40 N din v bonih za malico.

Prijava za vpis:

— prošnjo kolkovano z 0,50 N din je potrebno poslati na ravnateljstvo šole do 1. julija 1968 za naknaden vpis 8. 7. 1968. K vlogi je potrebno priložiti:

- kratek življenjepis,
- rojstni list,
- spričevalo o končani osnovni šoli,
- mnenje šole,
- 2 znamki po 0,50 N din.

V prošnji je potrebno navesti poklic, katerega se želi učiti.

Informacije daje tajništvo šole.

Ravnateljstvo poklicne industrijske šole

Košarka

Jesenice : Olimpija 53 : 105

Srečanje z mladim moštvom Olimpije iz Ljubljane je zaradi dežja bilo manj

Jesenice : Kroj (ženske) 53 : 26

Novinke v ligi, moštvo Kroja, so na Jesenicah pokazale zadovoljivo igro. Naše igralke so igrale precej slabše, kot to znajo, vendar tudi visoka zmaga ni zadovoljila prisotno občinstvo. Vudričeva je tudi v tem srečanju dosegla največje število košev in prepričljivo vodi na lestvici najboljših strelk letošnjega republiškega prvenstva.

Strelke za Jesenice: Vudrič 24, Drobnič 11, Koren 7, Bertonec 5, Konobelj 2, Ivnik 2, Drobnič II. 2. - nik

Kratke športne vesti

Košarkarsko moštvo Jesenic je v soboto igralo v Cedadu prijateljsko srečanje z moštvom Sneidera iz Udine in srečanje izgubilo z rezultatom 101:70. Zanimivo je, da pri moštvu Sneidera nastopata tudi dva bivša italijanska reprezentanta Sarti in Cescuti, moštvo pa trenira inž. Boris Kristančič.

Jeseničani so po dolgem času videli pod košem tudi nekdanje starejše igralce ligaškega moštva Jesenic, ki so v zanimivem srečanju premagali moštvo Loke 54 z rezultatom 70:60, v katerem nastopajo tudi starejši igralci nekdanjega moštva Škofja Loka.

Atletji TSS Jesenice so po uspehu v predtekmovalju, kjer je nastopilo 62 srednjih šol iz Slovenije, bili uspešni tudi v finalu, kjer so med šestimi šolami osvojili odlično drugo mesto za Kranjčani.

Letalska sezona

Že v sredini marca se je v alpskem letalskem centru v Lescah pričela letalska sezona. Že do sedaj so motorni piloti naleteli okrog 70 ur, kar ustreza planu letenja, medtem ko so jadranci naleteli samo okrog 100 ur. Najboljši pogoji za jadranje v naših krajih pa so prav v mesecih april — maj in bodo težko izpolnili plan in nadomestili zamujeno. Krive za ta zaostanek so revizijske delavnice, ki še niso poslale popravljenih in pregledanih letal tipa VAJA.

Padalci so bili prav tako zelo marljivi. Po 15. maju se je v Lescah zadrževalo letalo 214, ki ima dva motorja, iz

zanimivo. Naši igralci so v težkih pogojih popolnoma odpovedali, medtem ko so gostje zaradi odlične kondicijske pripravljenosti z lahkoto napolnili koš našega moštva. Srečanje bi lahko našim igralcem precej koristilo, saj jih v naslednjih kolih čakajo težke preizkušnje, vendar se niso dosti prizadevali, predvsem v obrambi, kjer so jim gostje pobrali vse žoge. Od domačih igralcev je presenetljivo dobro zaigral Božič, ki bo zaradi svoje višine in kratkega igralnega staža še veliko lahko napredoval.

Strelci za Jesenice: Senčar 10, Jar 4, Vauhnik 6, Bunderla 11, Božič 8, Koren 12, Urbas 2.

Rokomet

Krvavec : Jesenice 11 : 19

Tekma proti moštvu Krvavca je za naše rokometaše pomenila le formalnost, ki so jo Jeseničani tudi dobesedno moči. To bi se jim kmalu maščevalo, ker so domačini spričo neresne igre Jeseničanov kar dvakrat povedli. Tak rezultat so obdržali le kratak čas in naši so kmalu nabrali zadostno razliko, da so v dru-

gem delu zopet igrali brez večjega truda.

Rokometaši Jesenic bodo še v tem tednu odigrali kar dve prvenstveni tekmici. Najprej se bodo v petek srečali z moštvom Križe na domačem igrišču, nato pa bodo v nedeljo gostovali v Žabnici, kjer jih čaka velika preizkušnja. **Dragojevič**

Veleslalom pod Jalovcem

SK Enotnost je izvedla v nedeljo 2. t. m. svoj tradicionalni veleslalom pod Jalovcem, na prikljubljenih smučiščih med Šitami in mogočnim Jalovcem, čeprav so snežne razmere zaradi hitrega topljenja snega zelo neugodne.

SD Jesenice je pripravilo za start močno ekipo tekmovalcev, toda ob dogovorjeni uri ni bilo na zbornem mestu naročenega avtobusa Ljubljana transport — PE Jesenice. Zaradi hudega naliva je manjkalo tudi večje število tekmovalcev, kar se nikakor ni smelo zgoditi, kajti vreme se lahko popravi, kar se je v nedeljo tudi zgodilo. Ta-

ko SD Jesenice sploh ni nastopilo.

Na startu sta bila od Jesenic samo člana JLA Klinar in Gašperšič, ki sta kot vojaka zastopala JLA, Jesenice pa samo posredno.

Izkazal se je Mirko Klinar, ki mu je zopet enkrat uspelo brezhibno presmučati 1600 metrov dolgo progo s 47 vrati, ki jo je postavil zvezni trener Magušar. Gašperšič in Kavčič, dva nadaljnja favorita, sta napravila napako in po padcu morala odstopiti. Mirko Klinar — JLA, je zmagal z velikim naskokom treh sekund.

REZULTATI — Člani: 1. Mirko Klinar, JLA, 1.26,6, 2. Oto Pustoslemšek, Mežica, 1.29,6, 3. Karl Fanel, Fuži, 1.36,2, 4. Vertianz, Beljak, 1.40,0.

STAREJSI MLADINCI: 1. Majniger, Branik, 1.32,6, 2. Javnik, Branik, 1.32,7, 2. Lah, Branik, 1.32,7.

MLAJŠI MLADINCI: 1. Pirnat, Branik, 1.39,7, 2. Skapin, Enotnost, 1.40,0, 3. Rant, Novinar, 1.41,2.

ČLANICE: 1. Ankele, Triglav, 1.32,7, 2. Pirnat, Branik, 1.43,0, 3. Bem, Radovljica, 1.48,0.

STAREJŠE MLADINKE: 1. Cizej, Branik, 1.49,5, 2. Šubic, Novinar, 1.51,6, 3. Bem, Radovljica, 1.53,5.

MLAJŠE MLADINKE: 1. Žuraj, Branik, 1.39,0, 2. Lutar, Enotnost, 1.44,5, 3. Adamič, Novinar, 1.55,5.

Jože Jekler

Odbojka

Žensko moštvo še vedno nepremagano

V prvi republiški ligi za moške je bilo zadnje kolo nepopolno. Naše moštvo je bilo povabljeno na turnir v Udine in je bila odločilna tekma za vrh prvenstvene lestvice z moštvom Kroja predstavljena na četrtek 6. junija.

Srečanje v Tolminu pa je bilo usodno za moštvo Rudarja tudi že teden dni prej, tako da bi ob pričakovani

zmagi našega moštva nad Krojem imela tri moštva enako število točk. Presenetljivo zmago v soboto je doseglo le moštvo Celja, ki je brez težav premagalo ŽKK Maribor. Naše moštvo ima v jesenskem delu ugoden razpored srečanj, tako da je pričakovati še razburljiv zaključek letošnjega prvenstva.

Žensko moštvo je tudi po tem kolu neporaženo. V so-

boto pa bo vsekakor zelo odločilno srečanje v Mariboru, saj bi v primeru zmage našega moštva razlika v točkah bila že zadostna, da bi sigurno osvojila najvišji naslov.

Jesenice : Kranj (moški) 3 : 0

Odbojkarji so že v soboto popoldne imeli v gosteh OK Triglav iz Kranja. Zabeležili so sedmo zaporedno zmago v republiški ligi in si tako obdržali prvo mesto. Zmagali so z rezultatom 3:0 (15:11, 15:8, 15:8).

Domače moštvo je igralo okrnjeno, brez Kavčiča in poškodovanega Potočnika. Nastopili so: Bergelj, Bogataj, Krevsel, Rössler, Šmitek, Pristov, Kučina, Bajt.

To se je seveda odrazilo tudi v igri, ki ni prinesla veliko lepega. Igra ni bila dosti zanimiva predvsem zato, ker Kranjčani domačinom niso bili dorasel nasprotnik. Jeseničani so že po tradiciji dobro zaigrali v polju.

V ekipi gostov se ni odlikoval nihče, v domačem moštvu pa se je z nekaj uspelimi potezami izkazal Bogataj. Sodnik Bulc iz Ljubljane je sodil dobro in ni oškodoval nobene ekipe.

Naslednjo nedeljo igrajo Jeseničani z Izolo.

Vabimo vas z nami v gore!

Planinsko društvo Jesenice v svoji programski zasnovi zasleduje nadaljnje razvijanje planinske ideje in dejavnosti med našimi delovnimi ljudmi. Predvsem naj bi se ta dejavnost odražala v organizaciji večjega obiska naših in tujih gora, v požitvi skupnih izletov in tur ter ostalih množičnih manifestacij v gorski prirodi.

V letošnjem jubilejnim letu — 75-letnica Planinske zveze Slovenije in 65-letnica Planinskega društva Jesenice — je naše vodilo: »Čim več delovnih ljudi v gorsko prirodo!« Poleg že izvedenih izletov ima PD Jesenice v programu še:

- v juliju izlet na Dobrač, 2166 m nad Beljakom,
- v juliju prek Vršiča in Spičke na Jalovec,
- v avgustu množični izlet na slavnostno prirediteljeve proslave 75-letnice Planinske zveze Slovenije v Logarski dolini — prek Okrešlja in Kamniškega sedla v Kamniško Bistrico,
- v avgustu prek Predila na Mangart, 2.678 m in prek Vršiča domov,
- v septembru v Zapadne Julijce — Višarje — Lovce, 2171 m in kočjo Pallanini pod Višem,
- koncem septembra na društveno slavnostno prirediteljeve 65-letnice obstoja društva na Vršiču.

Skušali smo v program izletov zajeti različne gorske predele — doma in v bližnji Avstriji in Italiji, tako da bi spoznali različne kraje. Naši vodiči bodo vse izlete organizirali in vodili tako, da boste vsi zadovoljni. Za težje ture bomo povabili naše gorske vodnike — alpiniste, da bodo vsem zagotovili popolnoma varen pohod.

Planinska zveza Slovenije ima poseben program izletov in tur v tuje gore — informacije dobite v društvu.

Planinci Jesenic! Vključite se v naše skupinske izlete. Skupni izleti so prijetni, zabavni, varni in poceni. Pridite z nami v gorsko prirodo — od nedelje do nedelje vam bo bolj všeč.

Planinsko društvo Jesenice

Dohodek stanovanjskega sklada

	N din
Obračunane stanarine v letu 1967	4.155.520,06
Obračunane najemnine v letu 1967 (66 + 67)	472.788,78
Izredni dohodki od stanarin	866,23
Izredni dohodki od najemnin	2.018,28
Vplačila etažnih lastnikov	4.534,32
DOHODKI SKUPNO	4.635.727,67
Izredni izdatki stanarin	588,48
Presežena amortizacija poslovnih prostorov (zneski najemnin, ki presegajo 3,5 % višino najemnin)	267.456,92
DOHODEK ZA RAZDELITEV	4.367.682,27

Stroški

	N din
Vkalkulirana amortizacija stanovanj	1.203.558,55
Vkalkulirana amortizacija poslovnih prostorov	56.086,64
Vkalkulirani stroški investicijskega vzdrževanja stanovanj in poslovnih prostorov	2.225.539,82
Vkalkulirani stroški tekočega vzdrževanja stanovanj in poslovnih prostorov	432.489,51
Vkalkulirani stroški skupnih prostorov stanovanj in poslovnih prostorov	218.592,31
STROŠKI SKUPNO	4.136.266,83

DOHODEK PODJETJA 5 % od stanarin in najemnin 231.415,44
Vsi podatki so po fakturirani realizaciji!

Pregled koriščenja denarja za investicijsko vzdrževanje, tekoče vzdrževanje in upravljanje skupnih prostorov in naprav

1. Investicijsko vzdrževanje

	N din
Stanje sredstev 1. 1. 1967	1.638.946,39
Vkalkulirani stroški v letu 1967	2.225.539,82
Skupaj	3.864.486,21
Koriščenje sredstev investicijskega vzdrževanja	2.241.945,76
Sredstva za invest. vzdrž. dela opravljena vendar ne fakturirana	88.617,28
Koriščenje	2.330.563,04
Ostanek	1.533.923,17
Prenešana sredstva tujih hiš, kar ne pripada stan. skladu	13.923,17
Saldo	1.520.000,00
Sredstva v višini 1.520.000,00 N din so vročena pri GKB Kranj namensko za nakup stanovanj	
Koriščenje sredstev investicijskega vzdrževanja je bilo porabljeno za:	
— odplačilo anuitet hišnih svetov	259.588,01
— za avansko izvajalce popravil	123.503,82
— po programu invest. vzdržev.	1.947.471,21
Skupaj	2.330.563,04

2/a Tekoče vzdrževanje

Stanje sredstev 1. 1. 1967	500.021,41
Vkalkulirano v 1967	432.489,51
Skupaj	932.510,92
Koriščenje v letu 1967	— 204.435,97
Saldo sredstev	728.074,95

2/b Upravljanje skupnih prostorov in naprav

Stanje sredstev 1. 1. 1967	53.857,89
Vkalkulirano v letu 1967	218.592,31
Skupaj sredstev	272.450,20
Koriščenje v letu 1967	— 214.047,61
Saldo sredstev	58.402,59

Pregled formirane in koriščene amortizacije:

	N din
Stanje amortizacije 1. 1. 1967	1.036.310,32
Vkalkulirana amortizacija v letu 1967	1.203.556,64
Amortizacija posl. prostorov	56.086,64
Presežna sredstva poslovnih prostorov nad 3,5 %	267.456,92
Skupaj sredstva amortizacije	2.563.412,43
Koriščenje amortizacije:	
— refundacija anuitet in predplačil	1.714.678,37
— izločeno za dograditev servisne delavnice	500.000,00
— vročena sredstva za nakup stanovanj	270.000,00
Skupaj koriščenje	2.484.678,37
Saldo sredstev	78.734,06

Zaključek

V drugem letu poslovanja stanovanjskega podjetja je bilo opravljenih večina nalog, ki jih je bilo podjetje dolžno opraviti. V glavnem so vsi sektorji opravili svoje delo v zvezi z evidenco sklada, razen tehnične evidence, ki bo urejena v letu 1968, podpisane ali pripravljene za podpis so vse pogodbe z vlagatelji, najemne pogodbe, pogodbe z etažnimi lastniki in stanovanjske pogodbe. Prešli smo na pisanje blokov na IBM strojih, kar je občutno izboljšalo delo v računskem sektorju in opravljeno je bilo vse delo po programu investicijskega vzdrževanja. Podjetje je tudi kupilo skupaj s sredstvi vlagateljev in GKB Kranj 30 stanovanj.

Skupno s sredstvi Društva upokojencev smo adaptirali sedem samskih sob in dve stanovanji v bivši šoli na Dovjem. Podjetje je v letu 1967 ustanovilo posebno enoto — servisno delavnico, ki bo v bodoče lahko prevzela vsa manjša pa tudi vsa večja popravila pri vzdrževanju stanovanjskih hiš.

Podjetje se bo trudilo, da bo svoje naloge opravljalo vestno in v skladu s predpisi, izboljšalo sodelovanje predvsem s hišnimi sveti, krajevnimi skupnostmi, občinsko skupščino in ostalimi vlagatelji in skrbelo, da bo upravljanje stanovanjskih hiš in poslovnih prostorov uspešno, tako v pogledu vzdrževanja kot razširjene reprodukcije.

Predsednik DS
Slavko Osredkar

Direktor
Zupančič-Vičar Marija,
dipl. gr. inž.

PRILOGA

Poslovno poročilo

Stanovanjskega podjetja Jesenice

za leto 1967

Uvod

Prehod od administrativnih na ekonomske odnose v gospodarstvu z obstoječim stanovanjskim fondom je imel temeljni smoter zaustaviti nadaljnje dezinvestiranje. Prehod je bil nagel; stanovanjska podjetja so morala zaživeti v izredno kratkem času, ker njihovo delovanje ni moglo trpeti odlašanja. Urediti je bilo potrebno osnovno organizacijo, evidenco skladov, organizacijo vzdrževalnih del, sklepanje pogodb o stanarini in podobno. Poslovanje stanovanjskih podjetij je v tem obdobju spremljalo precej problemov kot nekatere nejasnosti in pomanjkljivosti predpisov o stanarini, knjigovodski evidenci, glede vloge hišnih svetov, problemi glede delitve dohodka, posebno vprašanje amortizacije.

Kljub vsem težavam so stanovanjska podjetja uspešno opravila osnovne naloge od vzdrževanja do reprodukcije stanovanjskega sklada. Vendar bo potrebno posvetiti razširjeni reprodukciji družbenega stanovanjskega sklada več pozornosti, ker naj bi stanovanjska podjetja postala eden temeljnih nosilcev razširjene reprodukcije.

Problematika stanovanjskega gospodarstva je bila v letu 1967 obravnavana v raznih organih in organizacijah. Republiška skupščina je sprejela sklepe o ukrepih za nadaljnji razvoj stanovanjskega gospodarstva v SR Sloveniji, s katerimi nalaga posameznim republikim organom, da pripravijo dopolnitve predpisov in druge študije ter priporočilo o ukrepih za nadaljnje izvajanje stanovanjske reforme. V priporočilu, naslovljenem na stanovanjska podjetja, priporoča:

— da pri urejanju razmerij z etažnimi lastniki glede tekočega investicijskega vzdrževanja stanovanjske hiše upoštevajo le dejanske stroške tega vzdrževanja; v pogodbi določene naloge naj opravljajo v imenu in na račun etažnega lastnika;

— da sredstva iz najemnin za poslovne prostore v stanovanjskih hišah vlagajo namensko le za modernizacijo in razširjeno reprodukcijo poslovnih prostorov.

Nadalje priporočilo republiške skupščine priporoča občinskim skupščinam, poslovnim bankam, poslovnim združenjem in delovnim in drugim organizacijam, da vsi vplivajo na uspešen razvoj stanovanjskega gospodarstva in dokončno realizacijo načel resolucije o nadaljnjem razvoju sistema stanovanjskega gospodarstva, ki jo je v aprilu 1965 sprejela zvezna skupščina.

Splošni del

Stanovanjsko podjetje Jesenice sta ustanovila SOB Jesenice in železarna Jesenice z odločbo o ustanovitvi št. 36-06/65-5 z dne 30. 12. 1965. K novo ustanovljenemu podjetju se je 1. oktobra 1966 pripojil Zavod za stanovanjsko in komunalno gradnjo Jesenice. Podjetje je v 1967. letu opravljalo svojo osnovno dejavnost, t. j. gospodarjenje s stanovanjskim skladom,

ter stranske dejavnosti, kot zastopanje investitorjev z gradbenim nadzorom in servisno službo. Servisna delavnica je pričela z delom 1. oktobra 1967.

V okviru osnovne dejavnosti je podjetje opravljalo naslednja opravila:

— upravljanje stanovanjskih hiš, stanovanj in poslovnih prostorov,

— redno investicijsko vzdrževanje in sodelovanje pri tekočem vzdrževanju,

— vlaganje sredstev v razširitev stanovanjskega sklada,

— nakup in gradnja stanovanj in poslovnih prostorov,

— oddaja stanovanj in poslovnih prostorov v najem ter odpovedi stanovanj in poslovnih prostorov, vse pa v skladu s predpisi in pogodbami z vlagatelji,

— določanje in pobiranje stanarine, najemnine ter zakupnine, skladno z veljavnimi predpisi,

— vodenje evidence in registra stanovanjskih hiš, stanovanj in poslovnih prostorov, s katerimi gospodarji,

— prodaja in zamenjava stanovanjskih hiš, stanovanj in poslovnih prostorov v skladu z določili pogodbe sklenjene z vlagatelji,

— organiziranje, vodenje in izvrševanje finančno-materialne in tehnične evidence ter dokumentacije celotnega sklada stanovanjskih hiš, stanovanj in poslovnih prostorov.

V okviru stranske dejavnosti podjetje opravlja naslednja opravila:

a) — zastopa neposredno investitorje pri vseh gradnjah, predvsem pa pri stanovanjsko komunalnih objektih,

— prodaja stanovanja in poslovne prostore za posamezne graditelje za trg in jih zastopa pri dobavi tehnične in druge dokumentacije,

— oskrbuje in sestavlja razne investicijske programe,

— preskrbi idejne in glavne projekte in vso potrebno tehnično dokumentacijo za pridobitev dovoljenja za graditev,

— preskrbi vso potrebno dokumentacijo za pridobitev kreditov oziroma drugih sredstev za namenske investicije,

— oddaja gradbena, obrtniška in instalacijska dela in opremo v izvedbo na podlagi licitacije ali direktne oddaje,

— skrbi in zagotavlja kvalitetno in terminsko dovršitev gradbenih objektov in del po odobrenih načrtih,

— opravlja vse posle v zvezi s tehničnim prevzemom, finančno-tehničnim obračunom in poskrbi za odpravo pomanjkljivosti v garancijskih rokih,

— opravlja vse druge posle v zvezi s katekologi gradnjo vse v skladu s pogodbami ali naročilnicami,

— opravlja opravila v zvezi z urejanjem zemljiško-pravnih zadev za prevzete objekte, — skrbi za izdelavo zazidalnih načrtov v

prevzem objekta izvršen, finančno-tehnični obračun ni izvršen, ker ni bila predložena končna situacija.

26. SOB Jesenice — dokončanje del na severnem traktu Zdravstvenega doma — podjetje opravljalo tehnični nadzor, objekt je tehnično prevzet, finančno-tehnični obračun še ni izvršen, ker ni predložena končna situacija.

27. Adaptacija Zdravstvenega doma Jesenice — opravljen tehnični nadzor in interni tehnični pregled. Pomanjkljivosti ugotovljene ob pregledu še niso odstranjene. Dela niso v celoti zaključena, kletni prostori še niso izgotovljeni, ker še ni bil rešen problem kanalizacije. Kanalizacija bo urejena v letu 1968.

28. Adaptacija občinskega sodišča — opravljen tehnični nadzor in interni tehnični pregled, finančno-tehnični obračun še ni izvršen, ker izvajalec ni predložil končne situacije.

29. Adaptacija Gorenjske kreditne banke — dobavljena vsa potrebna dokumentacija, opravljen tehnični nadzor in tehnični pregled objekta, izvršen finančno-tehnični obračun za investicijska dela, za vzdrževalna dela obračun še ni izvršen.

Poleg zgoraj navedenih objektov je podjetje pripravljalo dokumentacijo za trgovino v Mojstrani, ureditev hudournika Pejce, pripravljalo perspektivni program gradnje stanovanj na Jesenicah in pripravljalo dokumentacijo za gradnjo šole v Kranjski gori. Do sedaj še ni bil izvršen finančno-tehnični obračun stolpičev I—VII na Zgornjem Plavžu in obračun zunanje ureditve pri stolpičih. V gradnji je tudi še kulturni dom Javornik, kjer so bila v 1967 izvršena samo nujna zavarovalna dela.

c) Servisna delavnica

Servisna delavnica je s svojim delom pričela 1. oktobra 1967. V oktobru so se zaposlili prvi delavci v rednem delovnem razmerju, in sicer:

— delovodja

— ključavničar-inštalater

— pomožni delavec

Razpisana so bila še delovna mesta za vodoinštalaterje in kleparje, vendar so razpisi do konca leta ostali brezuspešni.

Poleg redno zaposlenih, so še pri delu sodelovali delavci-kleparji in dva vodoinštalaterja, ki so prevzemali za posamezna nujna naročila delo po pogodbi.

V preteklem letu so delavci servisne delavnice izvajali razna kleparska in vodoinštalaterska dela za stanovanjske stavbe in ostale naročnike kot npr. gostinsko enoto Železar. Poleg tega je imela delavnica tudi lastno proizvodnjo, t. j. izdelane so bile razne delovne priprave in inventar za potrebe delavnice.

— Kleparska dela so bila opravljena na šestih stanovanjskih stavbah. Ta dela so bila predvsem: izdelava in montaža žlebov, odtočnih cevi, obrob, žlot itd.

— Vodoinštalaterska dela so bila v glavnem na popraviljanju in vzdrževanju vodovod-

nih instalacij in odtokov v stanovanjih odnosno stanovanjskih stavbah. Na enem objektu pa je bilo zamenjanih 14 bojlerjev v kopalnicah.

— Lastna proizvodnja. Poleg dela in uslug za zunanje naročnike je za hišne potrebe bilo izdelanega nekaj potrebnega inventarja, odnosno delovnih priprav.

Osnovni problem delavnice v letu 1967 je bila delovna sila. Kakor je že navedeno, sta bila v rednem delovnem razmerju poleg delovodje, le dva delavca in to en kvalificiran in en nekvalificiran.

Precej del je bilo vezanih na sodelovanje z delavci drugih podjetij npr. krovci in zidarji. Ker ni bilo teh delavcev možno dobiti v željenem času, so tudi nekatera dela naše delavnice izvršena z zamudo. Zato bo v bodoče nujno za krovška in zidarska dela, zaposliti lastno delovno silo.

Zaposlenost delavcev v stanovanjskem podjetju

Po sistemizaciji ima Stanovanjsko podjetje 39 delovnih mest, in sicer za opravljanje izključno osnovne dejavnosti štiri delovna mesta, za opravljanje delno osnovne, delno stranske dejavnosti 12 delovnih mest, za stransko dejavnost 23 delovnih mest — večino v servisni delavnici.

Na dan 31. 12. 1967 je bilo v podjetju resnično zaposlenih 24 delavcev, in sicer:

z visoko šol. izobr.	4 delavci ali 16,7 %
z višjo šol. izobr.	1 delavec ali 4,2 %
s srednjo šol. izobr.	12 delavcev ali 50 %
z nižjo šol. izobr.	2 delavca ali 8,3 %
VK — delovodja	1 delavec ali 4,2 %
KV	2 delavca ali 8,3 %
NKV	2 delavca ali 8,3 %

Petnajst delovnih mest še ni zasedenih. To so predvsem delovna mesta v servisni delavnici in le eno delovno mesto v knjigovodstvu. Kdaj bodo ta delovna mesta zasedena, je odvisno predvsem od razvoja servisne delavnice, pa tudi od tega ali bomo uspeli dobiti za delo potrebne strokovnjake.

Stanje sklada stanovanjskih hiš in poslovnih prostorov

Stanje 1. 1. 1967

N din		
2778 stanovanj	134.009,88 m ²	11.595.017,38

Stanje 31. 12. 1967

2851 stanovanj	144.938,65 m ²	124.422.551,64
Vloženih je bilo 130 stanovanj in porušenih oz. izločenih iz sklada 57 stanovanj.		

Vloženih v letu 1967

N din		
42 poslovnih prostorov	3.249,57 m ²	2.839.745,15
Skupna vrednost sklada stanovanjskih hiš in poslovnih prostorov 31. 12. 1967		
		127.262.296,79

hnega sodelovanja vseh podjetij je nastopilo opisano stanje. Za bodoče je dogovorjeno, da bosta obe komunalni podjetji izterjevali svoje prispevke, stanovanjsko podjetje pa stanarino.

V okviru stranske dejavnosti je podjetje zastopalo razne investitorje pri gradnjah stanovanjsko-komunalnih in drugih objektov ter prodajalo stanovanja v imenu graditeljev stanovanj za trg.

Podjetje je zastopalo investitorje pri naslednjih objektih:

1. Stolpnice S1, S2, S3 — stolpnici S1 in S2 v 1967 tehnični prevzem, S3 v gradnji. Opravljen gradbeni nadzor in prodaja stanovanj. V S1 in S2 prodali 100 % stanovanj, v S3 do 31. 12. 1968 70 % stanovanj. Gradbena knjiga in gradbeni dnevnik tekoče vodena, finančno-tehnični obračun po tehničnem prevzemu stolpnice S3.

2. Osmorček SGP Gorica — prodali 12 stanovanj za graditelja za trg.

3. Gradnja stanovanjskega naselja Lipce — opravljeno delo pri pripravi zazidalnih načrtov, arhitektonskih načrtov, pridobitev soglasij za priključke komunalnih naprav, sodelovanje z gradbenim centrom. Sodelovanje pri pripravi načrtov in tehnologije za naselje Lipce, sodelovanje v koordinacijskem odboru in konsultativnem odboru, dobava katastrskih načrtov, odkup zemljišč za gradnjo naselja.

4. Stolpiči Koroška Bela in dvanajstorček ŽIC — priprava dokumentacije, pridobitev soglasij za priključitev na komunalne naprave, sklenitev pogodbe za gradnjo, izdelava investicijskega referata za financiranje navedenih objektov. Delo je bilo prekinjeno, ker je investitor sam prevzel nadzor nad gradnjo.

5. Individualna gradnja stanovanj na Lipcan — priprava dokumentacije — zazidalnega načrta, načrta komunalnih naprav, gradbenega načrta individualne hiše in pridobitev lokacije, soglasij, gradbenega dovoljenja in zemljišča v imenu individualnih graditeljev ter nadzor za 23 enodružinskih hiš.

6. Poslovno-trgovska stavba pri gimnaziji — za račun graditelja za trg prevzeto delo pri pridobitvi zemljišča, dobavi projektov, gradbenega nadzora in prodaja poslovnih prostorov. Do sedaj opravljeno delo pri dobavi projektov, sklenjene so preliminarne pogodbe s kupci poslovnih prostorov in izvajan gradbeni nadzor.

7. Trgovski center Kranjska gora — zastopani trije investitorji. Tehnični prevzem objekta izvršen, finančno-tehnični obračun del izvršen.

8. Samopostrežna trgovina v Breznici — za trgovsko podjetje Delikatesa. Tehnični prevzem izvršen, finančno-tehnični obračun izvršen, pomanjkljivosti po zapisniku o tehničnem prevzemu odpravljene.

9. Samopostrežna trgovina Rožca v Žirovnici. Objekt tehnično prevzet, finančno tehnični obračun izvršen.

10. Tičarjev dom na Vršiču — v 1967. letu izvršene priprave za finančno tehnični obra-

čun. Ostale so nerešene postavke v končnem obračunu, ker pa se predstavnik izvajalca ni odzval vabilu nadzornega organa je obračun nezaključen.

11. Gasilski stolp v Kranjski gori — objekt je tehnično prevzet in opravljen finančno-tehnični obračun.

12. Trafopostaja Razor-Kranjska gora — objekt tehnično prevzet, pripravljen je finančno-tehnični obračun gradbenih del, obračunska situacija montažnih del pa ni bila predložena, zato finančno-tehnični obračun objekta ni bil izvršen.

13. Most na Hrušici — tehnični prevzem izvršen, finančno-tehnični obračun ni izvršen, ker je bila končna situacija dostavljena šele konec decembra 1967.

14. Žvagnov most — tehnični prevzem izvršen, finančno-tehnični obračun ni izvršen, ker v letu 1967 ni bila predložena končna situacija. Za ta objekt je podjetje izdelalo projekt s statičnim računom.

15. Severni priključek na železniški podvoz — izvršen finančno tehnični obračun.

16. Južni priključek na železniški podvoz (pločnik Rožič-Lazar) pripravljen finančno-tehnični obračun, ki pa še ni izvršen.

17. Zavarovanje Save pri mostu — objekt je v gradnji, sklenjen je dodatni dogovor za nadaljevanje del.

18. Obrežno zavarovanje Save na Jesenicah — dela se izvajajo vzporedno z večjimi izkopji v Zelezarni, ker je dogovor z izvajalcem, da dobavljeni material ne pridobiva posebej za to gradnjo.

19. Vodovod Peričnik — dela se še izvajajo in so v 1967 izvršeni vsi objekti na zajetju ter oba prehoda prek Bistrice ter po posebnem naročilu investitorja tudi regulacija Bistrice.

20. Tomšičeva cesta — objekt je v gradnji. Dodatno je potrebno skleniti pogodbo za komunalna dela, ker ta niso zajeta v predračunu. Delo v 1967 je bilo ovirano, ker niso bili urejeni odkupi zemljišč (pritožbe lastnikov na republiški sekretariat za urbanizem).

21. Cesta Podmežaklja — dela izvršena in tehnično prevzeta. Predložena je končna situacija, finančno-tehnični obračun ni izvršen.

22. Cesta Blejska Dobrava — dela izvršena in opravljen tehnični prevzem, predložena je končna situacija, finančno-tehnični obračun ni izvršen.

23. Trgovski center Kranjska gora — komunalna dela in zunanja ureditev z javno razsvetljavo in kanalizacijo — za komunalna dela izvršen finančno-tehnični obračun, ostala dela se še izvajajo in bodo zaključena v 1968.

24. Zunanja ureditev C. maršala Tita 16 in C. maršala Tita 20 — trgovsko-poslovna stavba in Narodna banka — zunanja ureditev izvršena, končni obračun za trgovsko poslovno stavbo še ni izvršen, za Narodno banko izvršen.

25. Adaptacija stavbe Dovje št. 41 — podjetje je izdelalo projekte za adaptacijo stare šole na Dovjem in popravilo in pridobilo vso ostalo dokumentacijo. Gradbeni nadzor in finančni nadzor je opravilo podjetje — tehnični

zvezi s predvidenimi gradnjami na podlagi urbanističnih načrtov in programov.

b) — Opravlja servisne posle tekočega in investicijskega vzdrževanja stanovanjskega in poslovnega sklada.

Delo organov samoupravljanja in sodelovanje s hišnimi sveti

Stanovanjsko podjetje, je podjetje, katerega osnovna dejavnost je gospodarjenje s stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini, njegova dejavnost je dejavnost posebnega družbenega pomena. Prav zaradi te značilnosti se stanovanjsko podjetje razlikuje od splošno pojmovanega podjetja, kar se odraža tudi v mehanizmu samoupravljanja podjetja. Osnovna dejavnost stanovanjskega podjetja je takšnega značaja, da je za njegovo dobro ali slabo izvrševanje nalog, življenjsko neposredno zainteresiran mnogo širši krog ljudi, kot to predstavlja delovni kolektiv stanovanjskega podjetja. Pri gospodarjenju s stanovanji v družbeni lastnini je zlasti koristen in zato zaželen vpliv stanovalcev v stanovanjih, ki so predmet gospodarjenja stanovanjskega podjetja. Pomembno vlogo pri gospodarjenju imajo brez dvoma tudi delovne organizacije, družbeno politična skupnost in druge organizacije, ki so z lastnimi sredstvi dograjevale in tako bogatile sklad stanovanjskih hiš, s katerimi sedaj gospodari stanovanjsko podjetje. Njim pa so pridržane pravice in dolžnosti ustanovitelja stanovanjskega podjetja.

Stanovalci uveljavljajo svoj vpliv na gospodarjenje s stanovanji neposredno na zboru stanovalcev pa tudi z neposrednim gospodarjenjem s stanovanji do katerih imajo stanovanjsko pravico, saj so dolžni skrbeti za tekoče vzdrževanje stanovanja. Od dobrega ali slabega tekočega vzdrževanja stanovanja pa je v veliki meri odvisna ohranitev trajne vrednosti stanovanja. Stanovalci pa uveljavljajo svoj vpliv na gospodarjenje tudi posredno in sicer:

1. prek organov upravljanja to je HS
2. prek skupščine stanovalcev ter
3. z udeležbo predstavnikov stanovalcev pri neposrednem odločanju stanovanjskega podjetja o vprašanjih, ki so posebnega družbenega pomena.

Ni dolžnost stanovanjskega podjetja da skrbi za delovanje hišnih svetov in da daje oceno dela HS, vendar smatra za potrebno poudariti pomen delovanja HS pri urejanju odnosov med stanovalci, ki naj zagotove medsebojno sožitje in njihovo mirno uporabo stanovanja razen tega pa tudi njihovo neprecenljivo vrednost pri opravljanju oz. opozarjanju oziroma odpravljanju pomanjkljivosti v stanovanjskih hišah. Stanovanjsko podjetje vzdržuje stik s HS:

1. prek zapisnikov s sej HS, katere dostavljajo hišni sveti in katerih vsebina nam pogosto pomeni dragocen pripomoček pri načrtovanju našega dela

2. z osebnimi razgovori s predstavniki hišnih svetov in

3. z občasnimi razgovori s predstavniki hišnih svetov, katere smo organizirali po krajevnih skupnostih. Ti razgovori so se izkazali kot zelo koristni, saj smo na dosedanjih razgovorih dobili marsikatero koristno spodbudno misel za naše nadaljnje delo.

Seveda delovanje HS ni povsod enako aktivno. Razlike med njimi so velike od zgledega delovanja do polne pasivnosti. V enem primeru je SOB posle HS prenesla začasno na stanovanjsko podjetje.

Skupščina stanovalcev, kot predstavniški organ stanovalcev, ima v zakonu pa tudi v statutu stanovanjskega podjetja povsem določeno vlogo in naloge. Te naloge so npr.: voli in odpokliče predstavnike stanovalcev v delavski svet stanovanjskega podjetja, daje smernice za urejanje zadev posebnega pomena, obravnava poročilo stanovanjskega podjetja in splošno problematiko stanovanjskega gospodarstva in podobno. V preteklem letu je bila skupščina stanovalcev sklicana enkrat. Razmeroma dobra udležba članov skupščine potrjuje domneva, da na splošno vendarle vlada med stanovalci interes za dobro gospodarjenje s stanovanjskimi hišami. Člani, delavci kolektiva stanovanjskega podjetja, izvršujejo svojo pravico in dolžnost upravljanja s podjetjem neposredno in posredno prek upravnega odbora. Pravice in dolžnosti DS opravlja delovni kolektiv kot celota. Zaradi že poudarjenega značaja dela stanovanjskega podjetja sodelujejo pri odločanju o zadevah posebnega družbenega pomena tudi predstavniki stanovalcev in ustanoviteljev. Pomembnost soodločanja navedenih predstavnikov je izražena v sami zakonski določbi, ki zahteva, da mora biti število predstavnikov stanovalcev in ustanoviteljev večje kot je število članov DS podjetja.

O zadevah posebnega družbenega pomena se veljavno sklepa le, če je navzočih več kot polovica predstavnikov stanovalcev in ustanoviteljev, to nam pa pogosto povzroča težave pri sklepanju, saj se je v preteklem letu dvakrat zgodilo, da zaradi slabe udeležbe nismo bili sklepčni in smo morali sejo preložiti.

V preteklem letu je imel UO podjetja 21 sej. DS brez predstavnikov stanovalcev in ustanoviteljev 12 sej in DS s predstavniki stanovalcev in ustanoviteljev štiri seje.

Samoupravni akti podjetja, sprejeti v letu 1967

V letu 1967 je delovna skupnost stanovanjskega podjetja sprejela vse najpomembnejše samoupravne in splošne akte. Sprejeti so bili naslednji akti: statut podjetja, pravilnik o delovnih razmerjih, pravilnik o delitvi dohodka, pravilnik o delitvi osebnega dohodka z vsemi prilogami (npr.: sistemizacija, merila za oceno dela...), pravilnik o varstvu pri delu, pravilnik o povračilu potnih stroškov in stroškov prevoza na delo, pravilnik o dajanju kredita za graditev oz. nakup stanovanj in o oddajanju stanovanj v uporabo delavcem

stanovanjskega podjetja, merila za določanje najemnin poslovnih prostorov, merila za določanje dohodka Stanovanjskega podjetja iz dela stanarin.

Organizacija podjetja in dela posameznih sektorjev

Za izvrševanje svoje dejavnosti ima podjetje organizirane sektorje in enote v sektorjih:

1. Tehnični sektor
2. Gospodarsko računski sektor
3. Splošni sektor

Tehnični sektor ima oblikovane enote:

1. enoto za investicijsko in tekoče vzdrževanje,
2. enoto za gradbeni nadzor in urejanje mestnih zemljišč in
3. enoto za servisno službo.

Gospodarsko-računski sektor in splošni sektor nimata posebnih enot.

1. Tehnični sektor v okviru enote za investicijsko in tekoče vzdrževanje pripravlja programe za investicijsko vzdrževanje sklada stanovanjskih hiš, rekonstrukcije in adaptacije stanovanjskih hiš, nadzira dela pri vzdrževanju stanovanjskega sklada, opravlja tehnične prevzeme in obračune investicijsko vzdrževalnih del ter ima povezavo z uporabniki stanovanj in hišnimi sveti v zvezi s tehničnimi vprašanji. V okviru enote za gradbeni nadzor in urejanje mestnih zemljišč opravlja vse posle za pogodbenega naročnika in sicer tehnični in finančni nadzor med gradnjo, oskrbi tehnični pregled in opravi finančno-tehnični obračun objekta. V okviru te enote je urejanje mestnih zemljišč. Skupno za obe enoti se pripravlja in dobavlja tehnična in druga dokumentacija in pripravlja oddajo del posameznim izvajalcem. V tem sektorju se pripravijo tudi vse pogodbe s področja tehničnega sektorja.

Enota za servisno službo opravlja investicijsko in tekoče vzdrževanje predvsem kleparska, ključavničarska, vodo in elektroinstalaterska ter mizarska in tesarsko-krovska dela. Servisna služba lahko prevzame tudi večja dela pri novogradnjah s pogojem, da ne zaostaja delo pri vzdrževanju stanovanjskih hiš in poslovnih prostorov, ki so v upravljanju podjetja.

2. Gospodarsko-računski sektor vodi računovodstvo podjetja po dejavnostih, organizira in opravlja posle pobiranja stanarin in najemnin, vodi računovodske posle sklada stanovanjskih hiš ter posle v zvezi z investicijskim in tekočim vzdrževanjem ter upravljanjem, skrbi za pravilno gospodarjenje s sredstvi podjetja; pripravlja pokazatelje poslovnega uspeha podjetja in posameznih enot, opravlja posle likvidature, blagajne in druge finančne posle, ki spadajo v področje tega sektorja. V okviru tega sektorja se opravljajo vsi komercialni posli podjetja, pripravljajo ekonomske analize iz področja sklada stanovanjskih hiš, finančni načrti podjetja in izračuni za določanje višine stanarin in najemnin.

3. Splošni sektor opravlja dela pri izvaja-

nju splošno upravnih nalog podjetja, skrbi za pravilno zasedbo delovnih mest in razporeditev delavcev, opravlja tehnične posle pri organizaciji sej in zasedanju organov upravljanja, opravlja premoženjsko pravne zadeve, vrši administrativne posle podjetja, vodi evidenco sklada stanovanjskih hiš in opravlja neposredne posle s hišnimi sveti in stanovalci v netehničnih vprašanjih, proučuje pravne predpise s področja dejavnosti podjetja ter s tem v zvezi daje potrebna pravna mnenja, pripravlja stanovanjske pogodbe, skupno z ostalimi sektorji pripravlja pogodbe o prevzemu del in pripravlja osnutke splošnih aktov podjetja.

Delo in poslovanje stanovanjskega podjetja v letu 1967

a) Gospodarsko poslovanje s hišami v družbeni lastnini

Osnovna dejavnost Stanovanjskega podjetja je gospodarjenje s stanovanjskimi hišami, stanovanji in poslovnimi prostori, ki so bili vnešeni v sklad stanovanjskih hiš tukajšnjega podjetja. V letu 1967 je podjetje izpopolnilo knjigovodsko evidenco sklada stanovanjskih hiš in poslovnih prostorov. V sklad je bilo med letom vloženi 130 stanovanj v petih novozgrajenih hišah. Delovne organizacije, ki svojih stanovanj v pretežno stanovanjskih hišah v letu 1966 niso vnesle v sklad stanovanjskih hiš pri svojih specializiranih stanovanjskih enotah ali v sklad stanovanjskih hiš Stanovanjskega podjetja, so v letu 1967 vložile 19 stanovanj v šestih stanovanjskih hišah. V zvezi s prenosom stanovanjskih hiš in stanovanj v sklad stanovanjskih hiš stanovanjskega podjetja, so bile opravljene vse naloge v zvezi s primopredajo stanovanj, podpisom stanovanjskih pogodb in je bilo v 1967. letu skupno sklenjenih 414 stanovanjskih pogodb (večje število zaradi zamenjav stanovanj). V pretežni večini prevzema in oddaje stanovanj je sodeloval odgovorni delavec tukajšnjega podjetja. V nekaterih primerih pa ni bil poklican k prevzemu in so stanovalci sami predajali stanovanja. V takih primerih je s stanovanjsko pogodbo določeno, da je stanovanje prevzeto v zadovoljivem stanju in je eventualne okvare dolžan novi stanovalec odstraniti na svoje stroške.

V zvezi z vnašanjem stanovanj v sklad stanovanjskih hiš je bilo v 1967 sklenjenih 13 pogodb z vlagatelji. Do sedaj še ni sklenilo pogodbe o medsebojnih odnosih 11 vlagateljev. V dveh primerih so ostale pogodbe nepodpisane zaradi določila o amortizaciji. Stanovanjsko podjetje ni pripravljeno vračati amortizacije vlagateljem, ker je to proti predpisom, vlagatelji pa niso pripravljene na drugačen sporazum.

V letu 1967 je bilo podpisanih pet primopredajnih zapisnikov in moramo v 1968. letu podpisati še 39 primopredajnih zapisnikov o vložitvi stanovanj v sklad stanovanjskih hiš med njimi tudi zapisnik s SOB Jesenice, ki je drugi največji vlagatelj.

V obravnavanem poslovnem letu je bila narejena evidenca poslovnih prostorov, izvršena revalorizacija za netočkovane poslovne prostore, sklenjenih je bilo 25 najemnih pogodb in 13 pogodb z lastniki hiš, v katerih se poslovni prostori nahajajo. V najemnih pogodbah so dogovorjene najemnine, ki so bile določene na podlagi pravilnika Stanovanjskega podjetja in pravice in dolžnosti obeh pogodbenih strank. Z nekaterimi najemniki je bilo dogovorjeno, da se v breme najemnine obračunajo stroški, ki jih je imela delovna organizacija v zvezi z adaptacijo poslovnega prostora, oziroma stroški za večja vzdrževalna dela. Ob priliki sklepanja najemnih pogodb so se najemniki razen posameznih uslužnostnih obrtnikov strinjali z višino najemnine in zaradi novih pogojev niso odpovedali poslovnih prostorov.

INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE STANOVANJSKIH HIŠ

Za celotno investicijsko vzdrževanje hiš in poslovnih prostorov smo imeli na razpolago dva vzdrževalna tehnika. Celotno področje sklada stanovanjskih hiš je bilo zato razdeljeno v dve območji, in sicer vzhodni del Jesenic od Prešernove ceste pri hotelu Pošta Javornik, Podmežaklja, Podkočna, Bl. Dobrava, Javornik, Zirovnica, Breznica in Vrba ter zahodni del od hotela Pošte proti Plavžu, Hrušici, Dovjem, Mojstrani, Kranjski gori, Podkorenu in Rateče-Planica.

Skupni sklad stanovanjskih hiš je obsegal 314 stanovanjskih hiš oziroma 2866 stanovanj in 42 poslovnih prostorov.

Raznih del na investicijskem vzdrževanju smo opravili po programu na 179 hišah. Isto delo, toda izven programa smo opravili na 70 hišah. Za vsa navedena dela pa je bilo po programu za leto 1967 na razpolago N din 1.760.004,04. Koriščno pa je bilo 2.330.563,04 N din, od tega za odplačilo anuitet 259.588,01 N din.

Z razpoložljivimi sredstvi nismo mogli kriti vseh potreb, zato smo lahko izvajali le tista dela, ki smo jih označili kot nujna vzdrževalna dela.

Zaradi večjega odstopanja od programa je podjetje pripravilo rebalans programa, ki ga je delovna skupnost s predstavniki stanovalcev in ustanoviteljev sprejela. Po tem rebalansu je skupna vsota vseh del investicijskega vzdrževanja znašala po potrjenem programu 1,76 milij. N din.

Kot nujna vzdrževalna dela smo prvenstveno upoštevali obnove in popravila strešnih kritin, žlebov, odtočnih cevi, pločevinastih obrob, prezidave oziroma obnovitve dimnikov, zamenjave zunanjih mizarskih izdelkov oziroma popravila istih, zamenjava oziroma obnova elektroinstalacij (samo kjer je bilo že nujno zaradi ev. požara in kjer je elektro Zirovnica to zahtevala, sicer bi odklopila inštalacijo), obnove fasaderskih del na objektih zlasti ob važnejših cestah, zunanje opleske mizarskih izdelkov ter zamenjave nujnih dotrajanih elementov (kot npr. štedilnikov, boilerjev, peči, kotlov centr. kurjave itd.).

Podajamo pregled zgoraj navedenih del v količinah oz. površinah:

1. zunanji opleski mizarskih izdelkov	m ²	21.454 na 84 hišah
2. oplesk žlebov in pločevinastih streh	m ²	1.160 na 18 hišah
3. prekritje streh s prelaganjem	m ²	2.415 na 55 hišah
4. obnove streh	m ²	4.622 na 20 hišah
5. prezidava dimnikov	m ³	88.60 na 46 hišah
6. izdelava novih drvarnic	štev.	33
7. zamenjava žlebov in odtočnih cevi	m ¹	1.334 na 30 hišah
8. obnova fasad delno	m ²	1.800 na 17 hišah
9. obnova fasad v celoti		na 2 hišah
10. zamenjava lesenih podov	m ²	672 na 21 hišah
11. zamenjava WC v angleška	štev.	2
12. zamenjava platnenih zaves	m ²	313
13. zamenjava električne instalacije		na 7 hišah
14. ureditev kanalizacije		na 8 hišah
15. zamenjava kotlov centralne kurjave		na 2 hišah
16. zamenjava elementov opreme kom. 173		

Mimo vseh teh večjih del je bilo opravljeno večje število manjših popravil, ki pa jih v tem poročilu ne bi navajali.

Vseh rešenih računov ali situacij investicijsko vzdrževalnih del je bilo 565.

Izvajalci navedenih del so bili: SGP Sava, SGP Projekt, SGP Gorica za gradbena dela, Komunalno podjetje Jesenice in Skanta Lado iz Nove Gorice za pleskarska dela, Markež Alojz in elektro Zirovnica za elektroinstalacijska dela, Radnik Zagreb za dvigala, IMP za centralno kurjavo, vodovod Jesenice za vodovodno instalacijo. Kleparska dela in delno vodoinstalaterska dela smo opravili v lastni režiji.

b) Delo prevzeto po pogodbah

Vso stransko dejavnost je podjetje opravljalo na podlagi naročilnic in sklenjenih pogodb z naročniki.

Stanovanjsko podjetje je za komunalno obrtno podjetje Jesenice in vodovod Jesenice pobiralo pristojbine za komunalne usluge skupno s stanarino. Za vse stanovalce je bil izdelan seznam in določen mesečni pavšal za vodarino in kanalščino. Pristojbina za odvoz smeti se je določila po površini stanovanja. Pobiranje komunalnih uslug je bilo sicer redno mesečno v naprej, vendar je bilo vsak mesec veliko dolžnikov, ki so potem delno plačevali stanarino in komunalne usluge na blagajni podjetja, delno pa smo morali izterjavati prek sodišča. Ker je Stanovanjsko podjetje izterjevalo samo stanarino, ne pa tudi komunalnih uslug, je ostalo ob koncu leta neizterjanih veliko zneskov za komunalne usluge. S pogodbo je bilo to prepuščeno komunalnim podjetjem, vendar zaradi premaj-